

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

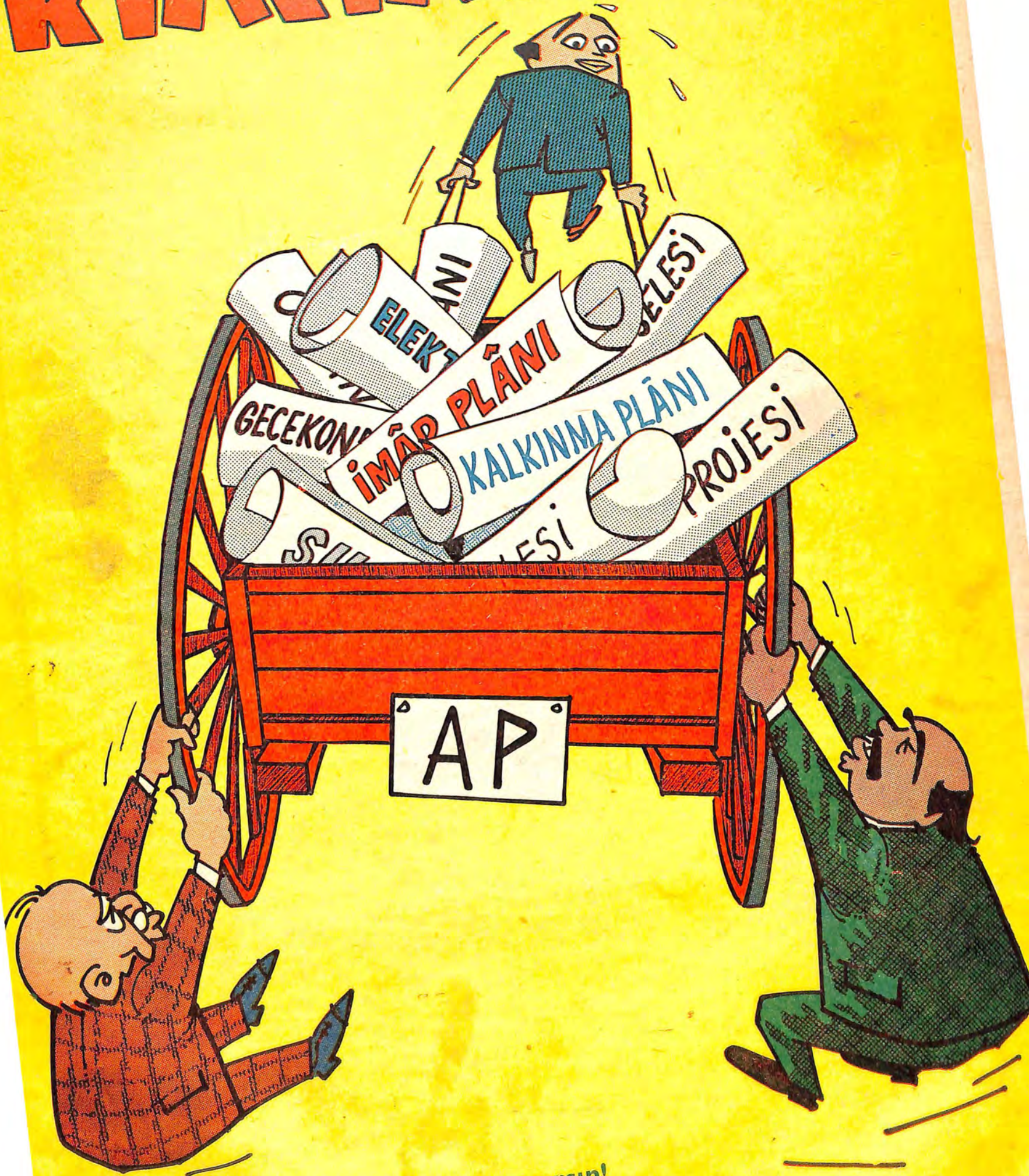
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

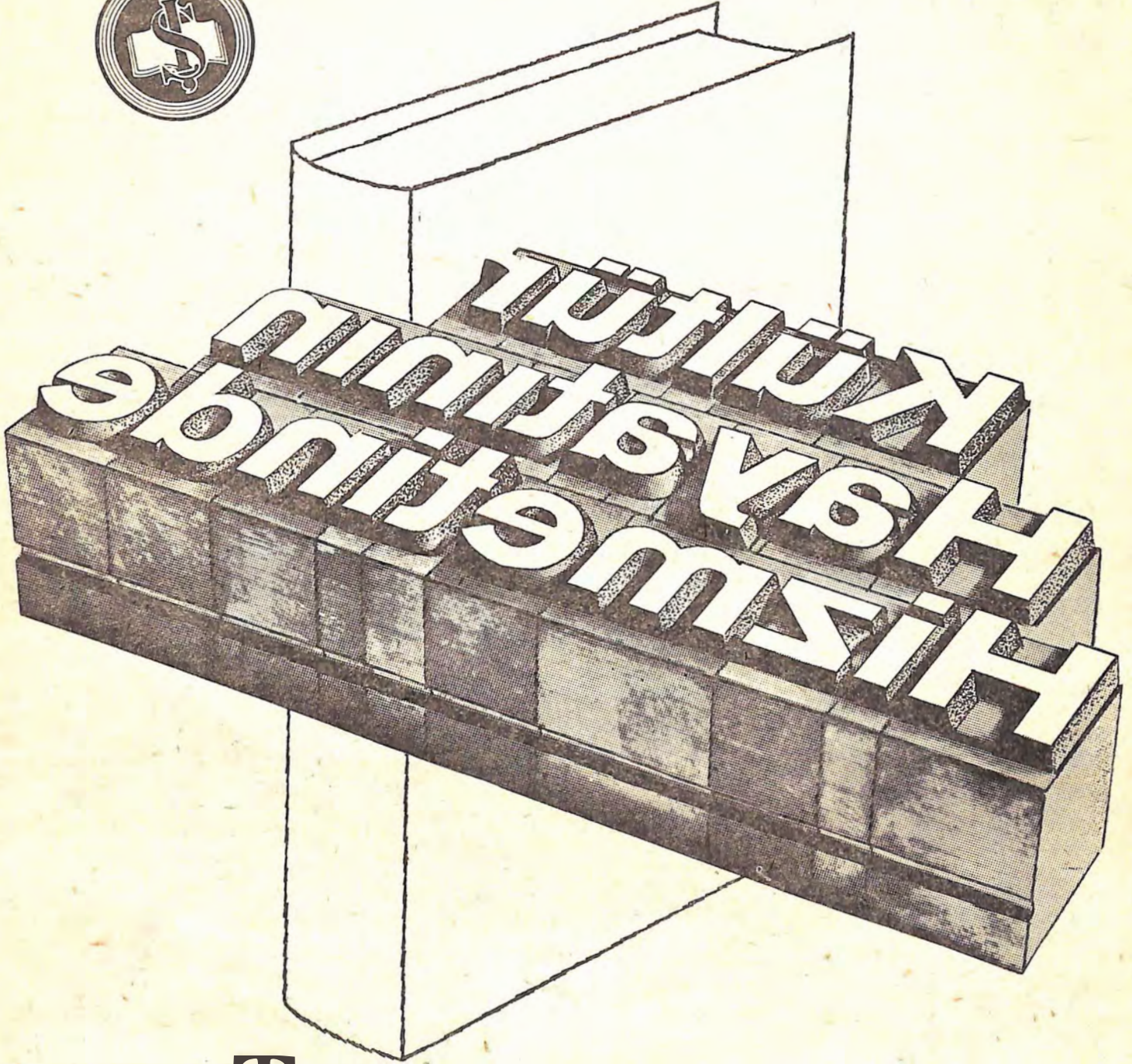
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KALKINMA

Dayan, başarırısın!

BÜLENT
SEREN

Türkiye İş Bankası, neşir hayatı ile daima yakından ilgilenmiş, bu meyanda memleket irfanına daha geniş ölçüde hizmet edebilmek maksadiyle Kültür Yayınları Türk Limited Şirketini kurmuştur. Bugüne kadar çeşitli eserler yayınlıyan bu Şirket, fikir, sanat, edebiyat ve iktisat mevzularında en değerli eserleri halkımızın istifadesine sunmuştur ve sunacaktır.

TÜRKİYE **BANKASI**

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

İşte böyle Süleyman bey!

BUGÜN, eski Akbaba'lardaki yazılarıma şöyle bir göz attım. Sekiz yıl, dokuz yıl, on yıl önceki başyazılarıma.. Kendi kendimle konuştum biraz, hesaplaştım biraz ve dünle bugünü karşılaştırdım biraz...

Geliniz, en düşündürücü olanlarını beraber gözden geçirelim şu daracık sahlifede:

15 Eylül, 1955... Aradan onbir yıl geçmiş. Yazımın başlığı «Sokak».. Şöyle başlıyor:

«Ben sokaktan korkarım. Hele bu sokak, bizim sokaklarımız gibi, üstünde Cadillac otomobil ile pabuçsuz ayakların yanyana dolaştığı sokak olursa...»

«İşte ben dün gece «söz benimdir» diyen o sokağı gördüm ve bu sabah o sokaktan geçtim.»

«Harbiye, Taksim, İstiklâl Caddesi, Galata, her yolcuyla önünde biraz durduran vitrinleriyle, üstünden bir barbar ordusu geçmiş gibi tuzbuz olmuştu.»

«Nice padişahların taht ve tacını, nice vezirlerin kellelerini verdikleri sokaktan korkalı. Osmanlı tarihi bir sokak trajedisidir.»

Bu yazı, 6 - 7 Eylül sabahı yazılmıştı. 27 Mayıs ihtilâlinde de beş yıl önce!

Eski Akbaba'ları karıştırmaya devam ediyorum:

2 Şubat 1956... Yazımın başlığı «Korkunç Sükût».. Şöyle başlıyor:

«İstemiyorlar... Eline kalem alıp fikirlerini yazmasını istemiyorlar. Kürsüye çıkıp düşüncelerini söylemesini istemiyorlar...»

«Bu düşünmesi istenmiyen, bu yazması istenmiyen, bu konuşması istenmiyen, bu elpençe bir sükût ile susması istenen Ankara ve İstanbul Üniversiteleridir!»

«Üniversite susacak: Dilsiz gibi, sağır gibi, ağlama duvarı gibi... Ya kim konuşacak?.. Oy vurguncusu politika kargaları mı?»

Bu yazının üstünden bugün on yıl geçmiştir ve bu yazı 27 Mayıs 1960 sabahından dört yıl önce yazılmıştır!

Yaprakları çeviriyorum. Daha yakın günlerin bir yazısı:

10 Aralık 1959... Yazının adı: Gurur... Şöyle başlıyor:

«Memleketin nabızı, dokuz yıldır politika doktorlarının elinde. Sayıyorlar, soruyorlar, düşünüyorlar, konuşuyorlar...»

«Nihayet hastalığı, asıl büyük, onulmaz hastalığı geçen hafta öğrenebildik: Başvekilin aylarca süren bir susuştan sonra Edirne'de yaptığı bir konuşma bu gizli derdin meydana çıkmasına yardım etmiştir.»

«Sayın Menderes'in milli bünyedeki huzursuzluğu aydınlatan bu söz şudur:

«— Biz borçlu değiliz... Vatan bize borçludur!»

«Zavallı vatan!... Amerika'ya, Al-

many'a, İngiltere'ye borçlu olduğun biliyorduk ama, Başvekil de borçlu olduğunu ilk defa duyuyoruz!»

«Ne imiş bu borç?.. Bizim bildiğimiz, hesabı görülmemiş 6 - 7 Eylül trajedisi bunlardan biridir!»

«Sonra, Uşak olayları var, Topkapı olayları var, Çanakkale olayları var!»

«Vatan bize borçludur!.. Hafızamda yaprak yaprak tarihimizi çeviriyorum: Ne Fatih, ne Yavuz, ne Kanuni, millete böyle bir söz söylememiş!»

«Sayın Başvekil unutuyor ki, onun asfaltladığı dağlardan, beşyüz yıl önce, Fatih Sultan Mehmet, Cadillac'larını değil, kalyonlarını geçir-mişti!»

«Vatan bize borçludur!.. İnsan bu inanca vardıkdan sonra, artık o, gururun altın kulesindedir. Artık ona söz söylenemez. Artık o ne yapsa doğru, artık o ne düşünse güzel, artık o ne söylese keramettir!»

«Vatan bize borçludur!.. Bu borçtan kurtulmanın galiba tek çaresi kaldı: Gelecek seçimlerde milletçe hesaplaşmak!»

Bu yazı da ne zaman yazılmıştı, biliyorsunuz: İhtilâlden bir yıl önce!

Önümdeki son Akbaba'ya bakıyorum:

14 Mayıs 1959... Yazının adı: «Bir Taş, Bir Baş»... Yerim olsa hepsini

almak isterdim. Birkaç parça aktarayım:

«Nihayet Uşak'ta İnönü'nün başına bir de taş atıldı. Bu baş, daha dün, Garp Cephesi Ordularının başıydı. Taşlandığı yerde Yunan ordularını esir alan baştı!»

«İsmet Paşa'nın kanı ile yakutlaşan o taş, ihtiyar generalden çok Demokrat Parti'yi yaralamıştır!»

«Şimdi içimizde başı sızlamayan kim var?»

«Ona atılan taş, iktidar partisinin mezar taşı olacaktır!»

Bu yazı da 27 Mayıs sabahından tam bir yıl, onüç gün önce yazılmıştı.

Bugün 5 Eylül, 1966... İktidarda bir Demirel var. Emekli bir Sağlık Müdürü Sağlık Bakanı olmuş.. Bir Geyikli kabadayı Devlet Bakanı.. Dört yıl Cumhuriyet Bayramına katılmayan bir İstanbul Müftüsü de Diyanet İşleri Başkanı... Haaaa, az daha unutuyordum: Dışişleri Bakanı da Suudi Arabistan Kralı ile namaz kılıyor. Cuma namazı mı, yoksa Atatürk'ün lâik Türkiyesine cenaze namazı mı, bilmem...

Yaaaa, işte böyle Süleyman bey!

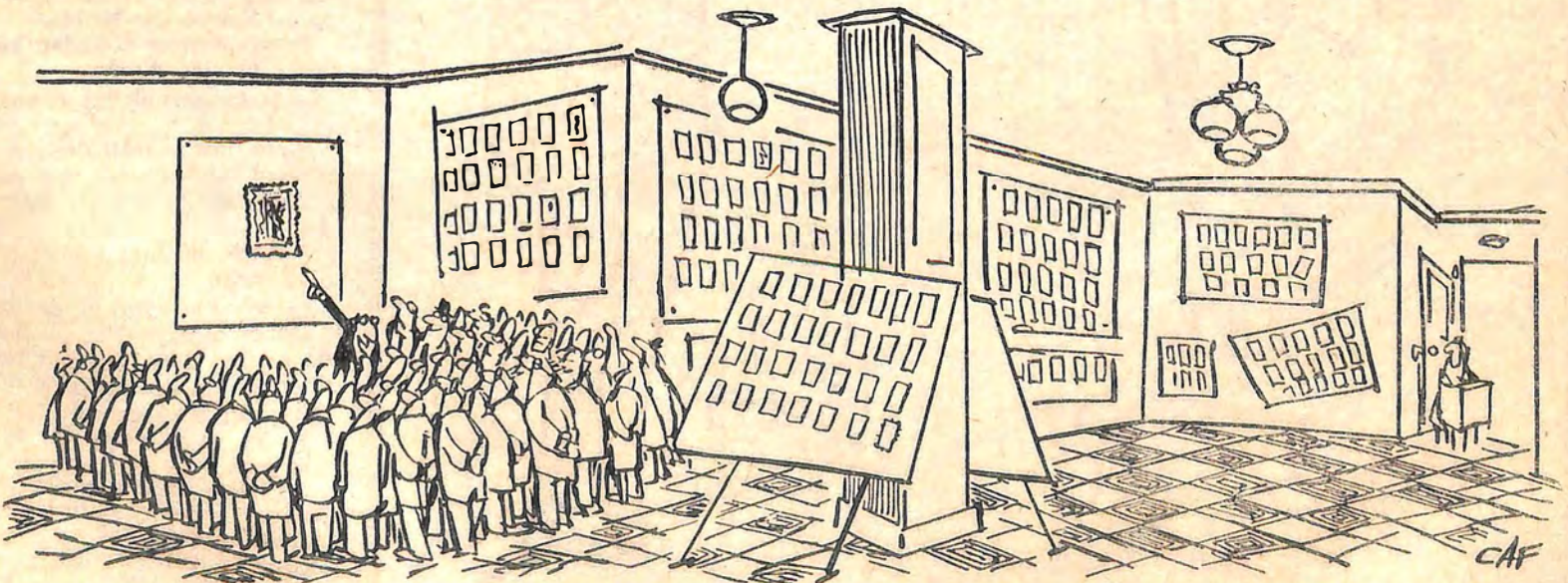
Yusuf Ziya ORTAÇ

NOT:

Yobaz saldırısını önlemek için hemen açıklayım: Biz, Tanrı'nın beş vakit namazına değil, politikacının gösteri namazına karşıyız.

Y. Z. O.

İstanbul'da pul sergisi açıldı. — Gazeteler —

— İşte bu da elli daire, üçyüz masa dolaşan dilekçenin pulu beyler!..

Memleket Yürüyor

şey altın olur. Biz de Allahın bu kelâmına uyarak yürüyeceğiz. İnşallah bizimle ilgilenenler olur da bu sefaletten kurtuluruz.

— Demek ki yürüyüşünüzün ismi —Yürü ya kulum— öyle mi?
— Öyle efendim.
— Nereye kadar yürüyeceksiniz?

— Niyetimiz bütün Türkiye'yi dolaşmak. Asfalt yollar bitince, toprak yolları, onlar da bitince köy yollarını dolaşacağız.

— Biz de sizinle yürüse, kabul eder misiniz efendim?

— Ne demek efendim, buyurun...

Kaynanam, ceketimin ucunu çekti:

— Budala, niçin razı oluyorsun gelmelerine? Zaten sen adam olmazsın, dedi.

— Yahu ne olmuş be anne, gelirlerse sırtımda gidecek değiller ya, dedim.

Kaynanamın ne demek istediğini anlamamıştım. Ama biz yürüyüşe başlayınca bir de ne göreyim, belki var arkamızda otuz gazeteci...

İlk durak İstanbul bucağı oldu. Bucak Müdürü karşıladı bizi. Ellerimizi sıktı, yanaklarımızdan öptü. Hemen yol kenarına indirerek:

— Buyrun sofraya, dedi.

Bir masa bize, üç masa gazetecilere donatıldı... Aman, dünya varmış be. Çocuklar bi yediler bi yediler ki, oğlum Osman:

— Aman baba, çabuk kalk hiç durmayalım, yürüyelim, dedi. Kulağına eğildim:

— Böyle lokma elli altıdan olduktan sonra ancak deli olan durur, dedim. Yürüyün!...

Köylüler yollarda ayran güğümleleriyle karşılıyorlardı bizi. Hele sigara ikram edenlerin hadi hesabı yoktu. Babam:

— Ulan böyle kokulu sigaralar içtikten sonra durulur mu hiç?.. diyordu.

Konakladığımız yerden üç kilometre kadar yürümüşük ki, yanımızda bir otomobil durdu. Genç bir adam, arabadan inip ellerimizi sıktıktan sonra:

— Lütfen şu zarfın içindekini kabul edin. Yürüyenleri Koruma ve Yürümeyi Yürürlükte Tutma Cemiyeti tarafından size çay parası olarak gönderildi.

Parayı cebime atmadan kayınpeder yapıştı elime:

— Hakkımızı alalım damat, dedi.

Şimdi birine verir ötekine vermezsen olmaz, onun için parayı hemen taksim ettim. Kayınpeder:

— Cicianneninkini ayırdın mı? diye sordu.

— Ayırdım ayırdım, dedim.

İkinci molayı G..... ilçesinde verdik. Daha doğrusu verdirdiler. Bütün ilçe ana yola dökülmüş, bizi bekliyorlardı.

— Ya ya ya şa şa şa, aç alle çok yaşa!...

Ağzımıza lokum tepeni mi ararsınız, cebimize kuru incir dolurunu mı ararsınız, paket paket sigaraları torbalarımıza atanları mı ararsınız?... Hele yemek, hele yemek... Artık sofrada etin bud tarafını yiyor, göğüs tarafını bırakıyorduk. O güzelim karpuzların sadece göbeklerinden

BEN, ayda dört yüz lira aylık alan ve bu dört yüz lira ile bir ay, oniki kişiyi besleyen aile reisiyim... Karı koca ve beş çocuğumuz etti mi yedi, iki de kaynana kayınbaba, iki de benim annemle babam, bir de ihtiyar hasta dayım... Kelle başına düşen 33 lira aylık gelirle yerdik, içerdik, giyerdik, seyahat ederdik, hastalanırsak da çok şükür hekim ilaca muhtaç olmadan ölür giderdik. Bir ihtiyar amcamla, iki çocuğum böylece ölüp gittiler. Onun için bizim evde hiç eksik olmazdı münakaşa... Ağzını açan, büyük ise para lâfi eder, ağzını açan küçük ise et, ekmek lâfi ederdi...

Bundan üç ay önce yine çocukların «açız» diye bağıştıkları fon müziği eşliğinde biz karı koca kavgaya tutuşmuştuk:

— Mantom yok, elbisem yok, ayakkabım yok!...

— Yahu hanım, benim neyim var? Koskoca kışı keten pantolonla geçirdim...

Kaynana kayınbaba karımdan, babamla annem de benden, çocuklar Birleşmiş Milletler gözlemcisi, başladık atıp tutmağa... Karım:

— Hiçbir şey yapamazsan yol da mı yürüyemezsin a gözü kör oalsı, dedi.

Bu şahane buluş karşısında hemen kalkıp karımı alnından öptüm.

— Ulan karı, namussuzum sen dünyanın en akıllı kadınısın be, dedim.

Doğru ya, neden yürümüyordum?

— Yürüyeceğim, yarından tezi yok yürüyeceğim, diye bağırdım. Ama bir kişinin yürüyüşüyle kim ilgilenirdi ki? Babam da aynı şeyi düşünmüştü.

— Bir kişiyle olmaz bu iş, dedi. Ben de seninle bu yaşlı halimle yola çıkayım ki bir şeye benzesin.

— Yahu baba sen yaşlısın.

— Yaşlıyım ama, daha midem taşı bile eritecek durumda.

Annem:

— Ben kocamı ıpsız yollara tek başına salıvermem, ben de geleceğim, dedi.

Onun ardından dört gönüllü daha çıktı. Yedi ve onbeş yaşları arasındaki çocuklarım. Ortaya bir fikir attım:

— Yahu toptan yürüse ne dersiniz? dedim. Kaynanam:

— Hepiniz gitseniz bile ben gi-

demem. Şuracığa varmadan romantizmalarım tutuverir, dedi.

Sonra kocasına döndü:

— Can sıkıntısından patlıyorum diyordun. Kalk da biraz yürü.

Karım:

— Kucağımdaki çocuğu sırayla taşımağa söz verirsiniz, ben de yürürüm, dedi.

— Ulan karı, bu kararı vermekle yürüyüşümüze, daha firaklı, daha acıklı bir manzara kattığın için yaşı varol bel.. deyip tekrar alnından öptüm.

Bu mutlu buluşun sevinciyle, o gece sabaha dek çaldık çağır-dık göbekler attık. Sabahleyin hemen gazetecilere haber verdim.

— Saat onda bizim eve gelin, basın toplantısından sonra ailecek yürümeğe başlayacağız.

Saat onda, evimiz gazetecilerle dolmuştu. Aman, ne de meraklıymış gazeteciler böyle şeylere.

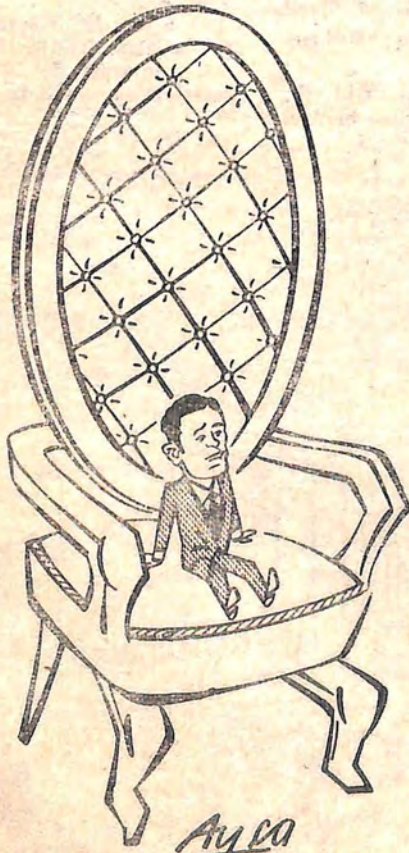
— Efendim niçin yürüyeceksiniz?

— Açız da ondan.

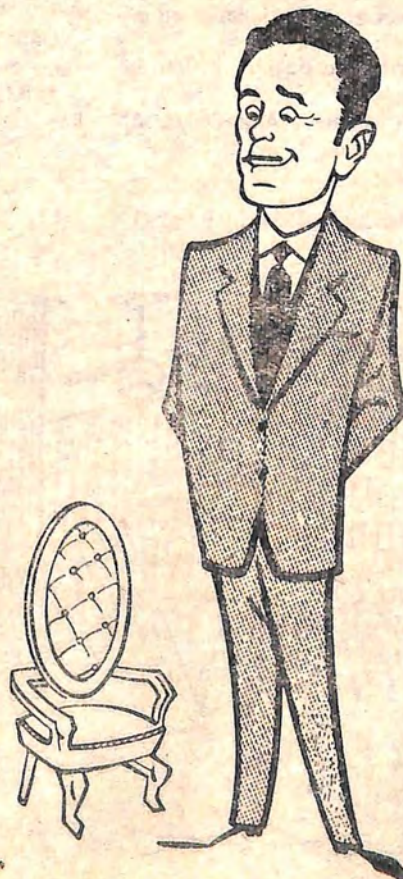
— İsmi ne olacak bu yürüyüşün?

— Vallahi, Allah zengine —Yürü ya kulum— deyince tamam-dır artık o zenginin işi, tuttuğu

Ticaret Bakanı Macit Zeren istifa etti. — Gazeteler —

İstifadan önce...

İstifadan sonra!..

bir iki lokmacık alıyorduk. O gece, bir meydanlığa ranzalar kuruldu yataklar serildi. Kaymakam, iyi geceler diledikten sonra bir zarf uzattı:

— Lütfen bu parayı ilçemiz (Yürü Yavrum Yürü - Saçlarını Sürü) Cemiyeti adına kabul buyurunuz, dedi.

İlçe halkı evlerine çekildikten sonra kayınpeder:

— Taksim oğlum, taksim, dedi.

Paraları dağıttım. Karım:

— Yarın bir taksi gönder de annemi alsın gelsin, dedi.

Ailecek, hayatımızda ilk kez o gece tok olarak uyuduk.

Sabah kahvaltısını anlatmaya çağırdım. Kuş sütü eksikti sadece. Hele, gazetelerdeki boy boy resimlerimizi seyrederek sütlü kahveyi yudumlamak, bulunmaz bir saadetti bizim için...

O gün, on gazeteciyle kaynamla hasta dayım da çıkageldiler. Henüz iki kilometre yürümüştük ki, bir kamyon durdu yanımızda. Belki var içinde kırk kişi. Aşağı atlayan, elime sarıldı:

— Nasılsın emmim oğlu?

— Nasılsın halamın oğlu?

— Nasılsın askerlik arkadaşı?

— Nasılsın sınıf arkadaşı?...

Ulan amma da çok tanıdığım, akrabam varmış be benim.

— Beni ziyarete mi geldiniz? diye sordum.

— Yoo, biz bu aileden değil miyiz? Akrabamız yayan yapıldak bu millî dâvâ uğruna yürür de hiç onu bu yürüyüşte yalnız bırakır mıyız, biz de yürüyeceğiz, dediler. Şimdi kalkıp da:

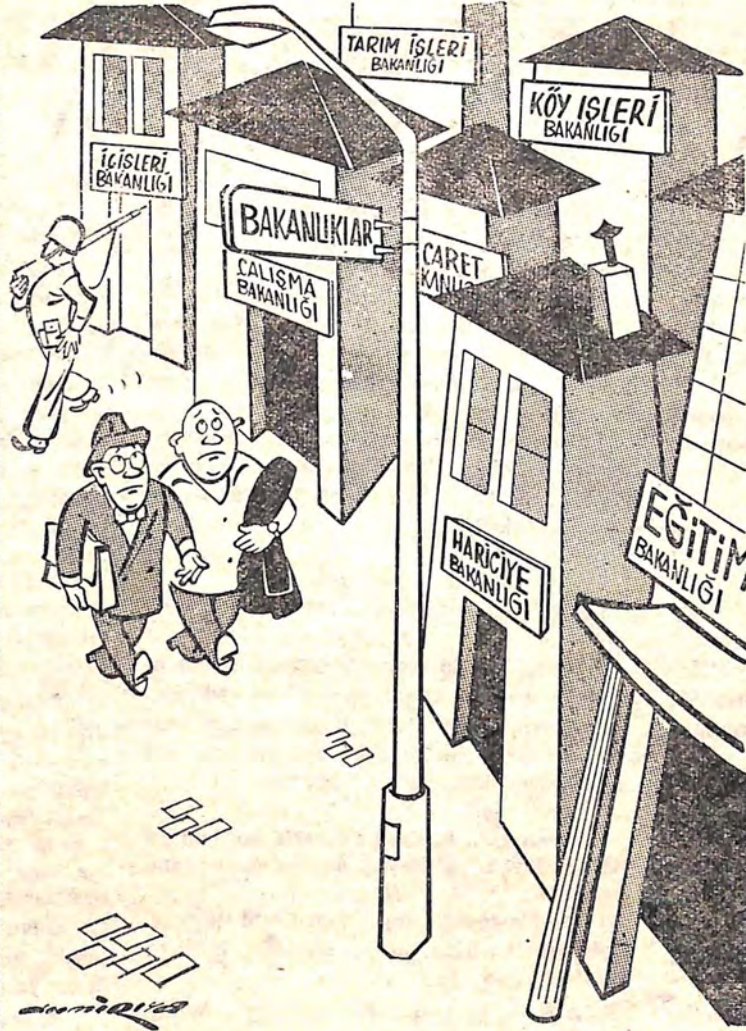
— Yahu, sizin ne hakkınız var bizim kısmetimize engel olmağa? desem, memleket çapında bir skandal olacak, onun için bir taşın üzerine çıkararak:

— Çok muhterem aç ailesinden olan eşlerim, dostlarım, akrabalarım!... Aç insanların yürüyüşü mutlaka semeresini verecek!... diye nutuğa başladım.

Babam kulağıma eğildi:

— Nankörlük etme, dedi. Allah bin bin bereket versin bundan iyi semere olmaz.

Kabinede değişiklikler bekleniyor. — Gazeteler —

— Galiba deprem bölgesine geldik!..

— Yürüyeceğiz analarım, dayılarım, çocuklarım, dayı ve emmi oğullarım!... Biz yürüyeceğiz ki, bu memleket yerinde saymaktan kurtulsun!... Biz yürüyeceğiz ki, bu memlekette fakir fıkara-

nın yüzü gülsün!...

— Yaşa varooooo!...

Flâşlar parladı, flâşlar söndü... Ve gazetelerde yine boy boy resimlerimiz.

«Açlar Yürüyor» — «Açlar

O..... ya vardı» — «Açların yürüyüşüne beş milletvekili katıldı» — «Açlarla beraber dört Belediye Başkanı ile iki parti başkanı yürüyor»... Röportajlar, makaleler, fıkralar, şiirler...

Biz, günde on kilometre yürüye yürüye tam iki ay durmadan yol aldık. Her gittiğimiz yerde, et, ekmek, baklava, börek... Günde de tartıyoruz. İki ayda her birimiz yirmişer kilo şişmanladık...

Fakat, üçüncü ayın ortasından itibaren bizim işler ters gitmeğe başladı. Hangi ilçeye varsak, hangi köyden geçsek orayı boşaltıyorduk. Öyle oldu ki bizim kafiye, bir ucu buradaysa, bir ucu beş kilometre ötede... Gazeteler manşet atıyorlar:

«Memleket Yürüyor»

Bilmem hangi dört yol kavşağındaydık ki, bir de baktık diğer yollardan öyle bir insan seli geliyor, öyle bir insan seli geliyor, zannedersiniz Haçlı ordusu.

— Ulan aman bunlar da kim?

Bir karışık karışık ki birbirimize, değil sormak, çocuk kaybettik bu curcuna içerisinde...

— Yahu kardeşim, bizim çocukları gördün mü?

— Sen hangi gruptansın?

— Bu işe ilk başlayan gruptan.

— Biz güneyden geldik. Ne bilirim ben senin çocuklarını!

— Ya sen kardeşim?

— Biz kuzeyden geldik.

— Ya siz hanım anne?

— Biz doğudan geldik, hem de koştura koştura...

Yahu memleket sahiden yürüyor... Ovalar almıyor bizi... Şu kargaşalığın içinden bir bulup çıkarsam çocuklarımı. Dört gün dört gecede zorla bulabildim çocuklarımla karımı.

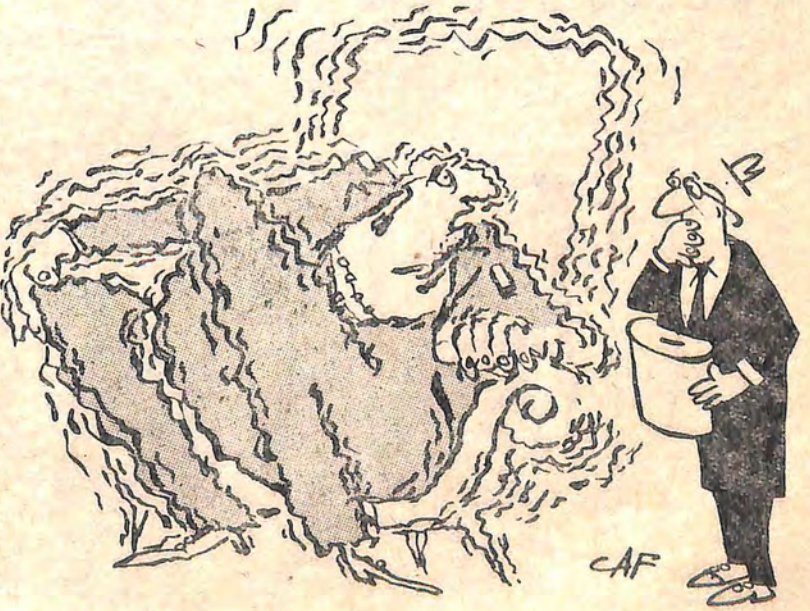
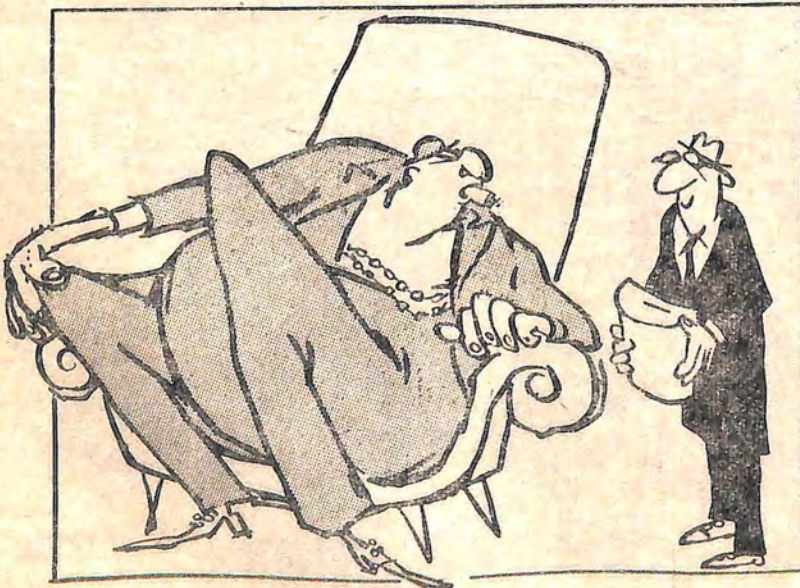
— Yürüyün ulan Ankara'ya, dedim.

— Neden? diye sordu karım.

— Nedeni var mı hanım? Bu memlekette ekmek kalmadı bize artık. Dışişleri Bakanlığında izin alıp Avrupa'da yürümeğe devam edeceğiz...

Muzaffer İZGÜ

Depreme uğrayan Doğu için yardım kampanyası açıldı. — Gazeteler —

Yazısız

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

DÂRÜLBEDAYİ

BİR yaz sonu akşamında odamdan çıktım. Girenken yeşeren ağaçlar, çıkarırken kızarıyordu. Ama elimdeki üç defterin sayfaları mısra mısra doluydu artık: Binnaz'lar, Faika'lar, Hamza'lar, Efe Ahmet'ler, Dervişler, Falcılar, Yeniçeriler sahne sahne konuşuyorlardı...

Tuna beyi Mahmut Paşa'nın oğlu Hamza, Lâle Devri güzeli Binnaz'a şöyle anlatıyordu macerasını:

Fırtına savurur buram buram kar,
Gece ay sislerin içinden bakar.
Tipiden görünmez ne yol, ne yokuş,
Haykırır derinden bir yırtıcı kuş!

Sonra, Hamza gidiyor, Binnaz'ın belâlisi Efe Ahmet geliyordu. Zindandan kaçmıştı Efe Ahmet. O da iki mısradaki çiziyordu hayatını:

Yatağım topraktı, yastığım taştı,
Zindancı ipiri bir kızılbaştı!

Ertesi sabah, annemden bir vapur parası alıp İstanbul'a koştum, Orhan Seyfi'ye. Beyazıt'ta, Bozdoğan kemerine yakın bir ahşap evde oturuyordu annesiyle, emekli miralay babası Emin beyle...

Kapıdan girince bir oda vardı solda. Ne yazsak, birbirimize orada okurduk. Binnaz da bir yabancı kulağa ilk orada okundu.

Beğendi Seyfi. Daha doğrusu çok, çok beğendi. Ama Orhan Seyfi hem şairdi, hem benim arkadaşım. Mısra mısra güzel olması yetmezdi. Piyas olarak başarılı olmalıydı Binnaz.

Sözüne inanılır tek adam vardı o günlerde: Reşat Nuri.

Çalığışu, birdenbire onu günün sanat kahramanı yapmıştı. Sabahlara kadar ışık sönmeyen eski evlerde, her genç kız, her delikanlı, nemli gözlerle Çalığışu'nu okuyordu. Ama Reşat Nuri Güntekin yalnız büyük bir romancı değil, Zaman gazetesinde tiyatro tenkitleri yazan bir sahne otoritesi idi de.

Darülbedayi ilk defa sahibi bir eleştirici ile karşılaşılıyordu bir kaç aydır.

Binnaz'ı ona okumalıydım.

Şimdi hasta ve yorgun günlerini Guraba Hastahanesinde, talebesi profesör Ferhan'ın dikkati altında geçiren büyük kafa Emin Âli Çavlı, Reşat Nuri'nin arkadaşıydı. Onun dost aracılığı ile tanıştık.

Fatih taraflarında bir ilkokulun müdürüydü Reşat. Akşam, tatil saatinde, boş bir sınıfta ikimiz karşı karşıya oturduk. Ben okudum, o dinledi...

Efe Ahmet ölür, şerefi kalır,
Bunlar kahpelikten ancak zevk alır!

Binnaz bu iki mısrayla bitince, Reşat oturduğu sıradan kalkıp yanıma gelmedi, çekirge çevikliği ile oturduğu sıranın üstünden aşırıp boynuma sarıldı, iki yanağımla öptü. Üç saatlik tanışıklığımız bir anda eski bir dostluk oluvermişti.

Ertesi gün, Binnaz'ı bir zarfa koydum ve Darülbedayi Edebi Heyeti Başkanlığına postladım.

Hiç kimseyi tanıımıyordum Edebi Heyette. Ömrümün en uzun günleri geçmeğe başladı: Üç, beş, yedi, on...

Derken, postacı kapıyı çaldı: Elinde Darülbedayi damgalı bir zarfı...

Hiçbir sevgili mektubunda duymadım bu sevinci, bu heyecanı...

Beni, eserimi okumaya davet ediyordular.

Babam mühendis Sami bey kırk yedi yaşında ölmüştü bir gece yarısı. Dört yıldır onsuzduk. Devletin bağladığı küçücük bir maaşımız vardı. Annem, yaşayabilmemiz için, üç dört ayda bir kendi kadınlık ziynetinden bir şey koparıp satıyordu: Bir zümrüt yüzük, bir elmas küpe, bir mineli saat... Onun için yeni hiçbir şeyim yoktu, yeni bir kravatım bile!

Esvaplarımın kolları, dizkapakları silindi, gömleğim ütülendi, iskarpinim boyandı ve fesim kalıplandı.

Darülbedayie gideceğim gün, bütün eskilerimi yenilemiştim.

Darülbedayi, Galatasaray'da, Hammalbaşı caddesinde bir apartmandaydı. Müdür Mös-yö Pisaltı gün görmüş bir ihtiyardı. İlk yıl kabulü onun takma dişli yumuşak sesinde duydum. Sonra, bir salon kapısı açıldı ve yeşil çuha örtülü, uzun masa etrafına sıralanmış, edebiyatımızın büyük şöhretleri ayağa kalktılar: Halit Ziya'lar, Cenab Şahabettin'ler, Hüseyin Suat'lar, İbnül-Refik Ahmet Nuri'ler... İkinci de edebiyat dışı sanatsever: Cenani ve Savni beyler... Birincisi, darlıkta dekor parasını cebinden verecek, tiyatro sevdalısı bir Osmanlı aristokrati. İkincisi, Şehremaneti temsilcisi bir eski aile çocuğu ve Beyoğlu Belediye Reisi...

Bunlar, yirmi yaştan içindeki bir Yusuf Ziya'ya ayağa kalkmıştı. Hepsini, ne kadar, ne kadar mutluydu o dakikada. Sahiden sanata bağlı, sahiden sanatı seven iyi insanlardı çünkü. Türk sahnesine bir yeni eser getirmiştim: Konuşulan güzel Türkçe ile bir eser, hece vezniyle bir eser, konusunu tarihimizden, Lâle Devrinden almış bir eser... Bu, onları bahtiyar etmeğe yeterdi. Ben o iyi insanlara, o gönül insanlarına kendi çocukları kadar yakındım.

Aradan geçmiş iki hafta içinde, Binnaz'ı hepsi ayrı ayrı okumuştum. Şimdi benim ağzımdan dinliyecektiler.

Üç perdeyi, yer yer alkışlarla duraklayarak okudum. Roller hemen dağıtıldı:

Efe Ahmet: Nurettin Şefkatî. Bu rol için yapısı biraz küçüktü. Ama tok sesiyle, afili diliyle ondan uygununu bulamazdılar.

Hamza rolünü Muvahhit aldı. Romantik bir gençti yaradılışıyla.

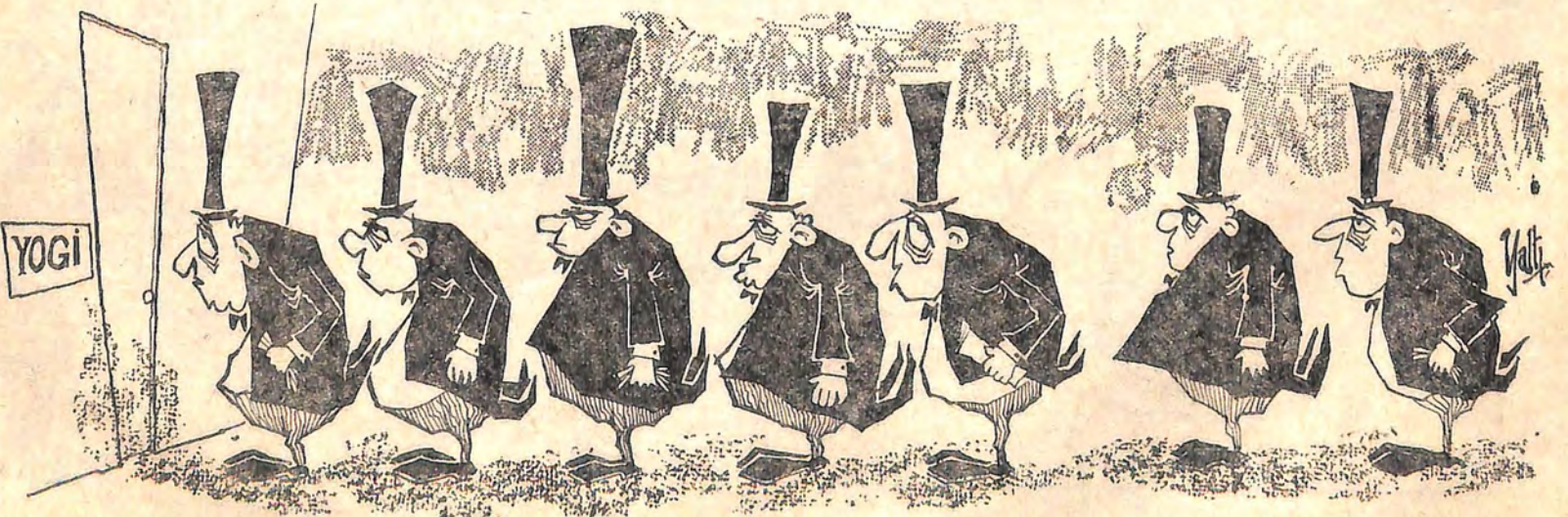
Binnaz için tek aday vardı: Eliza Bine-mecyan.

Faika'yı da Roza oynayacaktı.

Darülbedayiin iç hayatına o günden sonra girdim.

Yusuf Ziya ORTAÇ

İstanbul'a gelen bir Hintli Yogi, telkin yoluyla zihinleri geliştiriyor. — Gazeteler —

Yazısız

PAZARTESİ

Ustura

Gazeteler haber veriyor: İki ton ustura, bir ton makas ithal edilmiş...

Neden acaba?... Seçimlere daha üç yıl var... Anlaşılan bu traş hazırlığı yaklaşan parti kongreleri için olacak!

SALİ

Çifte kâr

Hamiyetli sarhoşlarımız yeni bir fedakârlığa çağırılıyor: Doğu'ya yardım için...

Tekel İdaresi, bunun için içki fiyatlarında yeni bir ayarlamaya gidiyor muş.

Bu yüzden iki türlü kâr edebiliriz: Gelir artarsa, depresyon bölgesine yardım çoğalır. Kârdayız!... İçki sürümü azalırsa, vatandaş sağlığı korunmuş olur, yine kârdayız!

Oooh, içen de yaşasın, içmeyen de!

ÇARŞABA

Varta!

Varto yıkıldı. Hükümet dört yüz milyon lira ayırdım diyor. İçeriden, dışarıdan para yağmakta... Ama henüz yardım eli değmemiş köyler var... Ve... Kış geliyor.

Varto, Demirel iktidarı için bir varta...

Vartanın atlaması, Varto'nun kurtulmasına bağlı!

PERŞEMBE

Silâh icad oldu

Kemalpaşa'da elli beşlik bir ihtiyar, on üç yaşında bir kız silâh tehdidi ile kaçırmış. Silâh tehdidi ile köylüleri püskürtmüş. Silâh tehdidi ile kızcağıza tecavüz etmiş ve silâhını alıp dağa çıkmış...

Herif insan değil, silâh fabrikası!

Köroğlu'nun hakkı varmış:

Tüfek icadoldu mertlik bozuldu!

demekte...

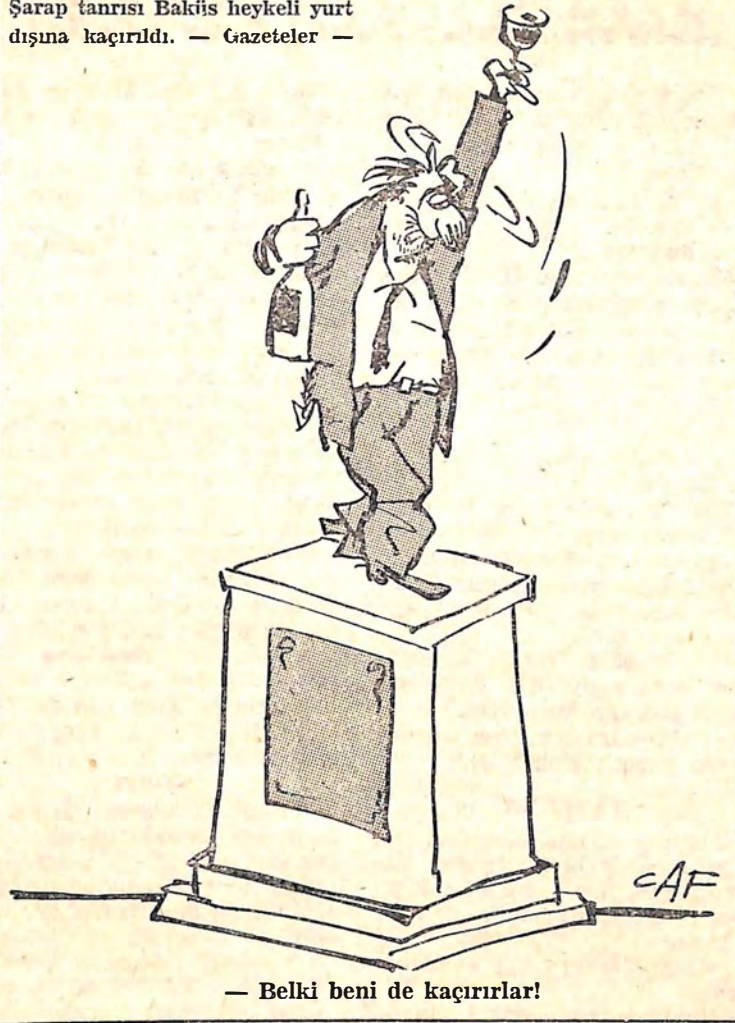
Evet, asıl mesele bu: Mertliğin bozulması... Yoksa elli beşlik bir azgının çektiği silâh karşısında, köylüler burunlarını çekseller yine herifi korkutabilirlerdi!

GUMA

Büyük hadise!

Cumhuriyet gazetesi, herkeşe parmak ısırtacak büyük bir haber avlamış. Okuyan he-

Şarap tanrısı Baküs heykeli yurt dışına kaçırıldı. — Gazeteler —

— Belki beni de kaçırlar!

yecan içinde kalacak. Birinci sahifede haber veriyor. Beş sütun üstüne başlıklar atarak haber veriyor. Kocaman kocaman, kara kara harflerle haber veriyor.

Birinci başlık şu:

Zamlar devam ediyor!

Onun altında şu açıklama:

Sümerbank mâmullerinin fiyatlarında artış oldu!

Artışlardan bir kaç örnek verelim:

1 — Renkli patisin metresi 195 kuruştan 200 kuruşa çıkarılmış. Metre başına beş kuruş zam!

Eyvaaah, fakir fukara mahvoldu!

2 — H. kaput: Metresi 160 kuruştan 162 kuruşa yükselmiş. Metre başına iki kuruş zam!

Eyvaaah, fakir fukara yine mahvoldu!

3 — Diagonal: Metresi 236 kuruştan 246 kuruşa fırlamış.

Bazı hastahanelerde hademelerin reçete yazdığı anlaşıldı. — Gazeteler —

Metre başına on kuruş zam. Eyvaaaah, diagonal meraklıları iflâs etti!

Beş sütunluk başlık, çift sütun liste, altında ünlü politika düşünürümüz Ecvet Güresin'in makale cücesi fıkrası...

Ey muhalefet!... Senin namına ne komiklikler yapılıyor!... Hem bir zamanların en ciddi gazetesi Cumhuriyet'te!

CUMARTESİ

26 Ağustos

26 Ağustos Büyük Taarruzun başladığı gün. Türkiye bu taarruzla kurtuldu: Zafer ondan sonradır, cumhuriyet ondan sonradır ve Türkiye'yi çağdaş devlet yapan bütün devrimler ondan sonradır.

Malûl gazilerimiz, 26 ağustosu kendilerine şeref günü seçmişler. Haklı bir benimseyiş!

27 Ağustos tarihli Cumhuriyet'te bir fotoğraf gördük: Taksim anıtı önünde iki malûl gazi.. Birinin sağ kolu yok, ceketinin boş kolu sallanıyor. Öbürünün sağ paçası yok, kol-tuk değnekleriyle ayakta...

Gözlerimiz iki damla yaşla buğulandı: Onların sağlığında biz, biri zindan karası, biri cehennem kızılı iki düşmana karşı yeni bir kurtuluş savaşı içinde mi olacaktık?

Tesellisiz değiliz: Mustafa Kemal yok, ama Mustafa Kemaller var!

PAZAR

Hangisi olursa

Herif kızı kandırması:

— Avrupa'dan kumaşlar getirdim, bizim eve gel de beğendiğini al, diye...

Ama yolda kız şüphelenmiş ve kalabalığa karışmış...

Deliye dönen herif, gelene geçene sormuş:

— Kızı gördünüz mü?.. Kızı gördünüz mü?... diye.

Yolculardan biri sormuş:

— Hangi kız?..

— Hangi kız olursa olsun! demiş...

Şimdi işitiyoruz ki nice milletvekillerimiz Bakanlık peşinde imişler... İllâ bir Bakanlık istiyorlar...

Acaba sorsak:

— Hangi Bakanlık, diye...

Verecekleri cevap fıkradaki gibi mi olacaktır:

— Hangi Bakanlık olursa olsun!

Politika da bir çeşit şevettir. İnsanın gözü dönmesin, ne söylediğini bilmez!

Ben Avrupadayken...

Üsküp barında striptiz

GEZDİĞİM sosyalist ülkelerde beni şaşırtan şeyler de gördüm. En başta, toto, loto, lotarya gibi şeyler geliyor. Her sosyalist ülkede bu talih oyunlarının türüsü var. Bence bunlar, sosyalizmle bağdaşmaz. Şu yüzden ki, emek karşılığı olmayan kazanç sosyalizme uygun değildir. Bu sözlerime karşı, benim doğmatik ve sektek olduğumu söyleyenler çıktı. Ama bunların hiç biri, bence kumar olan bu talih oyunlarının doğruluğunu ispat edemedi. Söyleyebildikleri gerekçe şu: Biz, toto, loto, lotarya, piyango gibi oyunlardan kazandığımız parayla, stadyumlar, yüzme havuzları, spor kuruluşları yapıyoruz.

Bir Bulgar gazetecisiyle konuşuyoruz. Soruyorum:

— Toto'dan yana mısınız?

— Hayır, değilim.

— Karşı olduğunuzu yazıyor musunuz?

— Hayır, yazmıyorum. Ama ben hiç toto oynamıyorum...

— Oysa ben tersini yapıyorum... Toto'ya karşı, toto'nun kötülüğünü yazıyorum, ama toto oynuyorum!

Beni Üsküp'te toto'dan, loto'dan daha çok şaşırtan striptiz oldu. Büyük kentlerin çoğunda bar var, Odesa'da, Sofya'da, daha başka yerlerde. Ama bu barlarda, bizde olduğu gibi konso-matris yok, striptiz yok...

Üsküp'te kaldığım Grand Hotel'in salonunda, otel barının fotoğrafları vardı. Dostlarım, şair Necati Zekeriya ve Arnavut Hoca, beni bir gece otelin barına götürdüler. Bir kaç varyete, akrobasi, dans ve arkadan striptiz... Pek şaşıtm. Hem de iki kadın striptiz yaptı ki, anadan doğmaca çıplak... Bayağılığı da cabası.

Kimi Üsküplünün bundan övünür halleri bile var: «Bak, bizde sosyalizm ne geniş, ne rahat...» der gibiler.

Çok kınadım kendilerini.

— Estetik... diyorlar, güzellik... diyorlar.

Striptiz'in bir estetik davranış olduğuna inanabilmem için, erkeklerin de striptiz yapması ve erkek striptizcileri de kadınların gidip rahatça seyredebilmesi gerekli.

Bu kez:

— Turistler için, diyorlar, onlar istiyor.

Turistler, hele kapitalist ülkeden gelen turistler, daha daha neler isterler. Para kazanılacak diye hepsini yapmalı mı? O paralarla hastane, yol, okul yapılacak olsa bile...

Ben bunları kendi yurdumu düşünerek yazıyorum. Bizde sosyalist yönetim kurulursa, biz de sağ kalıp görürsek, yine başımız derde girecek gibidir de...

TAVERNA

Üsküp'te kazandığım en iyi dostlarımdan biri, Arnavut Hoca'dır. Çok hoş çok can, çok özden ve sıcak bir adam.

Hoca:

— Haydi Taverna'ya gidelim... dedi.

Gece yarısından çok sonraydı. Taverna'ya gittik. Duvarları hasır kaplı bir yeraltı salonu. İçerisi dolu. Bir kızla iki oğlan, sevişerek şarkılar söylüyorlar. Bir masada tek başına ibr kadın. İyice uykusu gelmiş, ama uyu-mamaya çalışıyor. Öbürleri hep erkek... İçiyorlar.

Taverna sabahadek açık. Burada yoz kişiler, ilk tren saatini bekleyen yolcular, evi uzakta olduğu için buradan hemen işe gidecek olanlar, canı bütün gece içmek isteyenler bulunuyor. İşte şu tek başına oturan ve uyu-mamaya çalışan kadın, ilk trene yetiyecek...

Taverna'yı kınamıyorum. Kentlere böyle yerler gerekli bile.

Hoca:

— Burda her gece birkaç kavgalar olur, bekiyelim... diyor.

Gerçekten az sonra kavgalar başlıyor. Ama onların kavgaları, bizimkine hiç benzemiyor. Sarhoşlar, kavgadan önce, uzun bir prologla kavgayı hazırlıyorlar. Çok can sıkıcı bir prolog. Kavgayı bile rezil etmişler. Bir kaç saat sürüyor. Sonunda vazgeçenler bile oluyor. Kavgacılar Taverna'dan çıkıp dışarda bir güzel döğüşüyorlar. Yine içeri gelip içiyorlar. Ya dost oluyorlar, ya yeniden döğüşüyorlar.

Buradaki Türklerle Arnavutların kavgaları böyle değil, bizim bildiğimiz tadıyla tuzuyla kavgalar... Yumruk mu, sandalye mi, bıçak mı, her neyle olursa vurduğu yerden ses getiriyor ve şipşak bitiyor. Onun için de Türklerle Arnavutlar az, ama öz kavgaderlermiş.

KORZO

Üsküp'ün ortasında, Grand Hotel'in arkasındaki büyük cadde, her gün saat 19 - 21 arası tıklım tıklım dolu... Hani, sinema çıkış saatlerinde İstiklâl Caddesi nasıl olur, işte onun üç - dört katı daha kalabalık. Hepsisi de genç kız ve erkek... Yürümüyorlar, duruyorlar, ağır ağır bir kaç adımla dönüyorlar. Konuşuyorlar, gülüşüyorlar. Her akşam böyle... Merak edilmeyecek gibi değil.

— Nedir? diye sordum.

Anlatıldılar.

Bu gelenek İtalya'dan geçmiş. Ama şimdi İtalya'da da yokmuş, yalnız Üsküp'te var. Buna «Korzo» deniliyor. Bu bir gelenek... Kentin kız erkek gençleri her akşam bu saatlerde burada toplanır birbirleriyle tanışır, konuşurlar, sevişirler, arkadaş olurlar. Evliliklerin pek çoğunun temeli işte burada atılıyormuş... Bu da bana güzel geldi. Korzo, aşk pazarı yeri, ama doğru ve gerçek

bir aşkın pazarı... Korzo saatinde, buradan taşıtlar geçmiyor.

Belediye Korzo'yu trafiği ak-satmayacak daha geniş bir yere almak için yeniden yollar açmış ama, hayır, gelenek bozulmuyor, gençler yine o caddede toplanıyorlar.

OHRİD GÖLÜ

Her sanatçının, rahatça çalışabilmek için, tasarladığı bir hayal ülkesi vardır, sanırım Ohrid gölü benim için işte böyle bir yer oldu. Türkler Ohri, Makedonlar Ohrid diyorlar.

Ohrid gölü kıyısında Tito'nun villasının yanındaki villada kaldım. Burası benim yıllardır hayal ettiğim bir yerd. Sessizlik, elle tutulacak denli somutlaşmış. Geceleri, yerde ateş böcekleri gökte yıldızlar, karşıda Ohrid ışıkları... Orman ve park içinde, serin, sessiz bir güzellik... Gül bahçeleri çiçek bahçeleri. Ben burada beş günde bir aylık iş yaptım, öylesine çalışarak dinlendim.

Tito'nun villası ama, boş durmuyor; Tito gelmediği zaman da içinde başkaları oturarak yararlanılıyor.

Eski bir krater gölü olan Ohrid'den en çok Hollandalı turistler yararlanıyor.

Kumsaldan gölün tatlı suyuna girdiniz mi, gıdıklanmaya başlıyorsunuz. Çünkü gölün, erçe parmağı iriliğindeki onbinlerce küçük, şakacı balıkları her yanınıza ağızlarını vurup sizi gıdıkıyorlar.

Ah Ohrid... Ohridli Türk ağzıyla söyleyeyim: «Erangi bir yer yogimıştır dünyada Ohri kaa güzel...» Evet, yokmuştur...

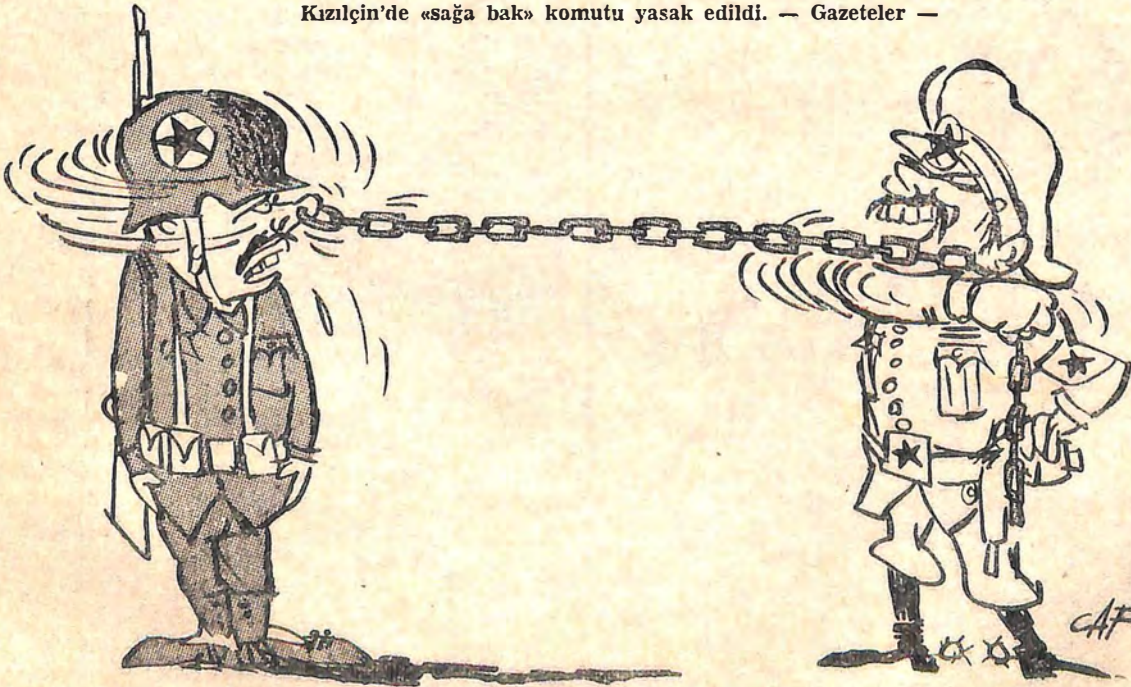
Ohrid'de bir yıl yaşasam, on yıl yaşamış olurum çünkü bir yılda on yıllık çalışabilirim orada.

Manastır'da, Köprülü'de çok az kalabildim. Vaktim yoktu, Priştine'ye, daha başka yerlere gide-medim. Yazık, yalnız Akbabalık notlarımı verebildiğim için, şu birkaç yazımla sizlere Yugoslavya'nın başarılarını, güzelliklerini anlatamadım.

Şimdi Sofya'daki Balkanoloji Kongresinde bulunmak üzere Bulgaristan'a gidiyorum. Gelecek yazılarımda komşu kapımız Bulgaristan'ı anlatacağım.

Aziz NESİN

Kızılçin'de «sağa bak» komutu yasak edildi. — Gazeteler —

— Solaaa bak!..

Rus diplomatları

Bir söz vardır: «Bütün diplomatlar birbirlerine o kadar benzerler ki, hangi milletten oldukları belli olmaz görüntüde». Bu sözün doğruluk oranı yüzde seksene varır: Diplomatlar çok memleket dolaştıklarından, bir yaştan sonra, bir köksüz hal alırlar. Her yerde bir parçalarını bıraktıklarından belki. Çocukları da kendileri gibi olur, köksüz tahsilli, ekli şiveli, kartondan kartondan çocuklar.

Bu birbirine benzer köksüz diplomatlara, demirperdenin en büyük gerisi, Rus diplomatlarını katamıyız. Ankara'dakilerini görüyorum da. Hepsisi gizli bakışlı, hepsi ipine sapına kadar fonksiyoner, hepsi gerin!

Ankara'da eskiden bir Rus Sefareti vardı: Büyük perdeleyici bahçeler içinde, Atatürk Bulvarı'ndaydı Kavaklıdere'ye doğru. Güllimsemezliğin sembolüydü. Yapının stili hastahaneyle tımarhane arasında bocalıyordu. İnsan önünden geçerken, gizli bir el içeriye çekecek gibi geliyordu da, çarpıntılı çarpıntılı yürüyordu! Şimcik bu yapı terk edilmiştir...

Yeni, geniş, mermerli, bir elçilik inşa ettirildi: Buradan son giden Büyükelçi Nikola Rijov'un himmetiyle.

Resmi kabuller falan bu yeni yapıda verilir. Rihtında vapur bekleyen ilişkisiz insanların birleşmeleri gibidir bu resmi kabuller. Büfe, elçiliğin erzak stoku yeni tazelenmişse, çok zengindir. Erzak stoku, (başta içki) bitmişse, epey fakirdir.

Hep Rus diplomatlarına bakarım ve acırım. Her şeyi bir vazife gibi yaparlar Sözlerine:

«— Bugün hava çok güzel» diye başlarlar, sonra ezberlenmiş bir ders gibi, beş dakikalık bir nutuk atarlar. Hepsisi de Türkçe bilir.

«— Türkiye, Rusya... Rusya, Türkiye... Biz dostluk istiyoruz!»

Nutuk biter, size söyleyecek sözleri kalmaz, etraflarına kuşkuyla bakınırlar yanlarından içki tepsi geçiyorsa denizde yılan sarılır gibi bir bardağa sarılırlar:

«— Siz seviyor Rus votkası? Çok güzel... Şerefe şerefe... Aaaa!...»

— İleri yürüyelim beyler, koku sıkılmadık kimse kalmasın!..

Bu dört tane A ne ifade eder, şimdiye kadar anıyamadım.

Konuşmalarına İnönü'nün himmetiyle, bir konu daha eklediler Sizi görür görmez üzerinize CHP'nin altı oku gibi fıskırırlar:

«— Siz ortanın solu... Ortanın solu çok güzel... Aaaa!»

Nerdeyse: «Güle güle oturun» diyecekler... Aaaa!

Ferruh Bozbeyle

Bir zamanlar bir Ağah Erozan vardı Meclis Başkan Vekili. Meclis Başkanı olamazdı: Koraltan'dan kimseye sıra gelmiyordu ki. İhtizârü harfi harfine ezberlemişti, ve milletvekillerine fiyakası sökerdi. Onu da bu ezberlemeden dolayı, büyük adamlardan sayan vardı...

Ferruh Bozbeyle'ye bakarken nedense bu Ağah Erozan'ı hatırlarım...

Nedense diyorum, ama, nedenini biliyorum:

Ferruh Bozbeyle'yi de büyük adam sayanlar var da ondan!

... mı dersiniz? Ben bir şey diyemem, daha büyük adamlık kıstası nı bilmeyemedim bizde!

Büyük Millet Meclisinde bir iki celseyi suya sabuna dokunmadan idare etmek, su ve sabun köpür köpürürken büyük adamlık değildir, bence.. Sizce?...

Benim gördüğüm Ferruh Bozbeyle, olmak istediği hayâlindeki Bozbeyle'ye tırmanmak için, debelenen tecrübesiz oldukça silik, genç bir adamdır.

İçinde koyu bir ihtiras yatmaktadır. O ihtiras gözlüklerinin pırlıltısına, dudaklarının kıvrımına sessiz duruşuna kadar vurmuştur. Ve eline geçen fırsatlardan faydalanamıyacak adamdır o. Partilerde böyleleri vardır.

Başlangıçta Bozbeyle hikâyesi epey tutmuştu.

«— Tarafsız... Çok tarafsız... Gördün mü nasıl tarafsız?»

Sonra bu tarafsızlık hem pratik bakımdan hem içten olmadığı inancına varıldığından, hem de bazı kuşkulardan, AP'lilere ağır gelmeye başladı. Bir kaç zaman sonra, Bozbeyle'nin CHP'de, hırçın Turhan Feyzioğlu ile hırçınlık yarışına çıkmak isteyişinden ötürü, arası açıldı!

Şimdilik Bozbeyle partisinde yalnız adamdır. Tesellisini Meclisteki makam odasını süslemekte bulmuştur. Halk bu odaya gelin odası ismini vermiş. Eh, kendi kendine «gelin - güvey» olduğuna göre isim yerinde!

Bu kadar bilgi

İstanbul'dan bir büyük, fikir gazetesi, Ankara'daki bürosuna teleksliyor:

«AP Grubunda konuşan falanca milletvekili hangi partidir?» Ankara Bürosu arayıp tarıyor ve bir türlü cevap veremiyor.

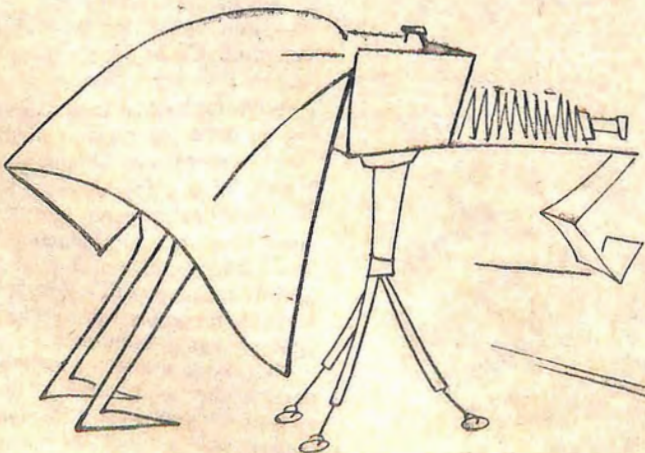
Ahbablar, benim bildiğim bir parti grubunda, o partiden milletvekili konuşur. AP Grubunda da AP'li milletvekili. İsmet İnönü'nün mü konuşmasını bekliyorsunuz, ha?...

Gene bir büyük gazete, denizli İstanbul'dan denizsiz Ankara'ya teleksliyor:

«İstanbul'da denizin seviyesi otuz santimetre inmiştir, sebebini yerinde inceleyip İstanbul'a bildiriniz!» Basınımız da bu... Bilesiniz!...

Nimet ARZIK

Turizm Derneği esnafa tebessüm kampanyası açacak.. — Gazeteler —

Yazısız

Fantini Osman

ADNAN VELİ

1966 modeli İmpala, Caddebostan Plâjından Bağdat Caddesine doğru ilerlerken, arkasında birdenbire müthiş bir sarsıntı oldu. Şadan bey, el frenini çekip hemen arabadan aşağı atladı. Yoldan gelip geçenler, koşarak arabanın çevresine toplandılar. Arka tekerleğin dibinde, tamponun altında bir adam kıvranıyordu.

Şadan beyin eli ayağı titremeye başlamıştı. Sağa sola dikkatle bakınmış olmasına rağmen, bir adamın nasıl olup da arka tekerleğe takıldığını anlayamadı. Yerde kıvranan adama bakarken, birdenbire gözlerinin önünden, hapishanenin demir parmaklıkları geçti. Asık yüzü gardiyanlar, silahlı jandarmalar, hırsızlar, kaatiller, bir sinema filmi'nin kopuk parçaları halinde, hayâlinde canlandı.

Tekerleklerin dibinde yatan adam, hem kıvranıyor, hem de inliyordu. Yoldan geçenlerden bir kaçı, eğilip adamı kaldırmak istediler. Fakat o, kalkacak halde değildi. Şadan bey eğilip baktı. Kolunun kenarından, bir de boynundan kan geliyordu. Şadan beyin yüzü bembeyaz oldu.

Meraklılar da arabanın çevresine toplanmışlar, büyümüş gözlerle manzarayı seyrediyorlardı. Şadan bey adamın kolundan tuttu. Ötekiler de yardım ettiler. Yaralı ayakta duracak halde değildi. Gözleri yarı aralıktı.

Şadan bey, çeneleri birbirine çarparak:

— Bir şey oldunuz mu? dedi.

Meraklılardan biri atıldı:

— Bak şuna! Bir şey oldun mu diye soruyor. Herifin halini görmüyor musun? Haydi, arabaya at da, bir hastaneye götür zavallıyı...

— Tutun öyleyse, kollarından tutun. Haydi kardeşim, siz de lütfen biraz yardım edin. Şu tarafa doğru getirin. Kardeşim, sen de lütfen şu arka kapıyı açıversene...

Şadan beyle beraber, kaza yerinde toplananlar da yaralıyı kavradılar. Bir yerini incitmemeye dikkat ederek arabanın arka kısmına usulca yerleştirdiler. Şadan bey hemen direksiyona geçti, arabayı hızla kaldırdı. Bağdat Caddesinden Kadıköy'e doğru son süratle ilerlemeye başladı. Gözü de dikiz aynasındaydı. Arkada yatan yaralı Çiftelavuzlar'dan geçerken hafifçe doğruldu. Şadan beyin gözleri, ümitle parlayıyordu:

— Geçmiş olsun kardeşim, dedi. Nasıl hissediyorsunuz kendinizi?

— Pek bir şey yok. Nereye götürüyorsunuz beni abi?

— Hastaneye.

— Yok yok, hastaneye götürme beni. Polise gidelim ilk sıftah. Polis hastaneye yollar beni.

— Polise mi? Ama, baksanıza, biraz yaralısınız. Önce yaraları sardıralım, sonra polise gideriz.

— İstemez be kardeşim yaraları sardırma. Senin, doktorla uyuşup da sıvışmıyacağın ne malûm?

— Sıvışmak mı? Ne münasebet efendim? Ben tanınmış bir kimseyim. Adım İthalâtçı Şadan. Vedikule'de kösele fabrikam var. Herkes beni tanır. Bir insanı kazara yarala-

dıktan sonra kaçmak, benim ahlâk anlayışıma katıyen sığmaz. Sen hiç merak etme kardeşim. Ben seni, kendi kardeşim gibi kollarım. İyi oluncaya kadar da, bütün tedavi masraflarını kendi üzerime alırım.

— Beni polise götür. Anlamam ben öyle şeyler.

— İyi ama kardeşim, ilk önce yaraların...

— Boş ver yaralarım.. Ben kendime baktırıyorum. Benim de tanıdığım doktorlar var. Sen beni hastaneye götürüreceğine, tedavi parasını elime ver!

Bu teklif, Şadan beyin daha işine geliyordu. Şimdi yaralıyı hastaneye götürmek, orada tedavisini yaptırırken polisi de haberdar etmek, ifade vermek, mahkemeye çıkmak çileli işlerdi. Adamın teklifi üzerine, Şadan bey de, işi pazarlığa dökmeye düşüncesi uyandı. Arabayı, Fenerbahçe Stadyumunun önünde durdurarak, geriye döndü:

— Nerende yara var? dedi.

— Görmüyor musun be? Kolum gitti gürlütye.. Omuz kemiğim de kırıldı her halde... Ben altı aydan önce iyi olamam!

— Çok geçmiş olsun kardeşim. İstemeden oldu. Kaza bu.. Sen de sağına soluna bakınmadan yürüyorsun. Kaldırımdan inmeden önce, bir kere etrafına baksana..

Dakikadan dakikaya canlanan adam, sesini biraz daha yükseltti:

— Vaaay, kabahati bize mi yüklemiyey niyetleniyorsun yoksa? Geç o numaraları bakalım. Polise gide-

lim de, orada anlat derdini.

Şadan bey, gene alttan almaya başladı:

— Hayır, yanlış anlama.. Senin tedavin, nasıl olsa bana alt. Bununla beraber senin acı çekmemeni istediğimden...

— Acı çekmemi istemiyorsan, doktor parasını verirsin. Ben kendi doktoruma tedavi olurum.

— Hay hay kardeşim, hay hay... Sen nasıl istersen öyle olsun.

Şadan bey, onun ne diyeceğini beklemeden, hemen elini cüzdanına attı. İki tane yüz liralık çıkardı:

— Buyur, dedi.

Adam gözünün ucuyla paraya baktı, sonra gülümsedi:

— Sadaka mı veriyorsun be? Yüzlerle değil, binlerle konuşalım, anam babam. Bu kol, altı aydan önce iflâh olmaz. Yalnız alçı parası iki yüz lira tutar. Doktora ne vereceğiz? Altı ay ne yiyip ne içeceğiz? Çoluk çocuğa kim bakacak?

Şadan bey, bir ara düşündü. Adam haklıydı. Yarası da epeyce ağır olduğuna göre bir şeyler yapmak lâzımdı. Çıkardığı paraları tekrar cüzdanına yerleştirdi. Bu sefer bir 500 lük alıp uzattı:

— Az ama, kusura bakmayın, dedi.

— Geç babam, geç onları.. Benim burada şerbet gibi kanım akıyor, binden aşağı olmaz bu iş. Bu can, senin değil, benim...

Şadan bey, içinden adama hak veriyordu. Fakat kazayı da mümkün olduğu kadar ucuza getirmek isti-

yordu. Bu sefer, ilk koyduğu iki yüz lırayı cüzdanından çıkarıp adama uzattı:

— Artık ses çıkarmamalıydın, dedi.

— Bir yüzlük daha ver bakalım abi... Elini vicdanına koy da ondan sonra ver!

Şadan bey, ister istemez razı oldu:

— Haydi bakalım, dedi. Al şunu da... Ama hakkını helâl et!

Adam, eline aldığı paraları iki sefer saydı. Sonra ceketinin iç cebine koydu. Şadan bey sevincinden kabına sığamıyordu:

— Sizi doktorunuza kadar götürüyüm, dedi.

— Hayır, istemez abicim, ben kendim giderim.

Oturduğu yerden doğruldu, yüzünü buruşturarak yaralı kolunu tuttu. Sonra, inliye inliye arabanın kapısına uzandı. Aşağıya indi. Boynu, elleri hâlâ kan içindeydi. Kaldırımın kenarına oturdu. Şadan bey tereddüt içindeydi. Onu bu yaralı haliyle bırakıp gitmek istemiyordu. Adam, biraz da canı sıkılmış gibi:

— Sen işine git abi, dedi. Ben kendi başımın çaresine bakarım.

Şadan bey için yapılacak bir şey yoktu. İster istemez gaza bastı. Bu büyük patırtıyı ucuz atlattığı için son derece seviniyordu. Kurbağalıdere köprüsünü geçtikten sonra Yöğürücü Parkına doğru döndü.

Şadan beyin arabası gözden kaybolur olmaz, kaldırımdaki yaralı adamı, yerinden kalktı. Oradan geçen bir taksiye eliyle işaret etti. Arabaya atladığı gibi, soluğu Üsküdar'da aldı. Ahşap bir evin kapısını iki defa tıkdırdı. Gençten bir adam açtı kapıyı.. Yaralı hemen içeriye dalıp, doğru musluğa sokuldu. Koltuğunun altından, kırmızı boyaya batırılmış bir sünger çıkardı. Sonra kanlanmış yerlerini musluğun altına iyice yıkadı.

Güzeltene kurulanıp havluyu çiviye astıktan sonra, arka odaya girdi. İçeride iki kişi daha vardı. Bir tanesi:

— Oooo, dedi. Bizim Fantini Osman da geldi işte... Barı iyi bir iş yapabildin mi bugün?

— Fena değil benimki. Bir fabrikatoru sekiz yüz kâğıt kestim. Siz, bir şeyler yapabildiniz mi?

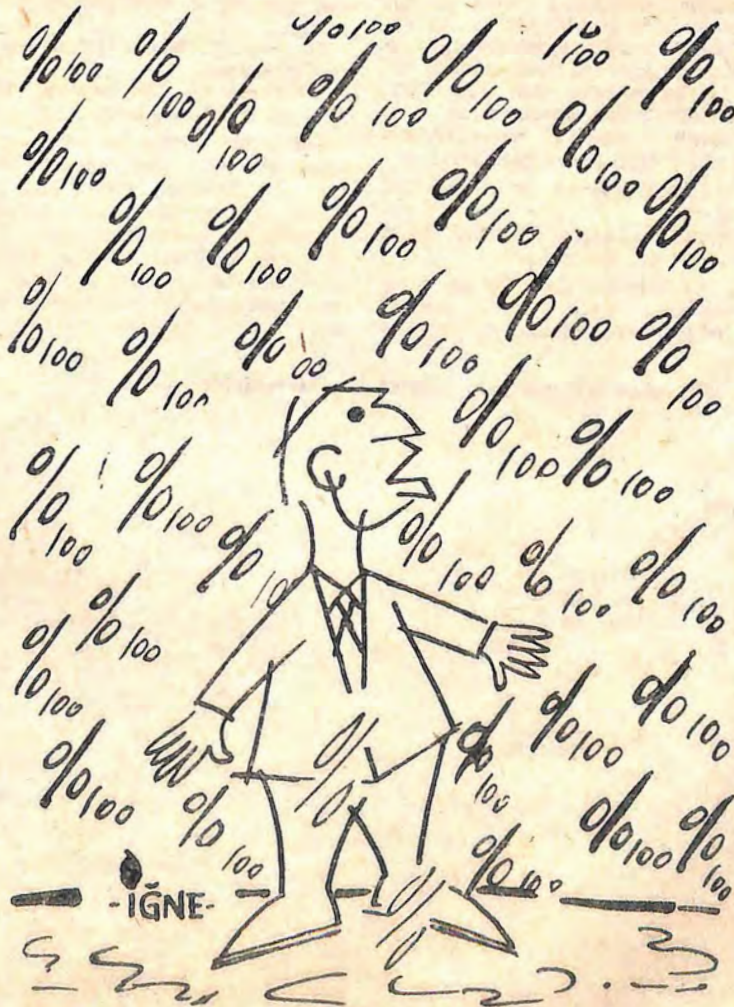
— Ben 350 kâğıt bir Yahudiden sızdırdım. Cavit de bir taksi şoföründen 200 kâğıt kesmiş.

— Eh, fena değil bugünkü kazanç. Akşam gene işe çıkacak mıyız?

— Valla orasını bilemiyorum. Bu akşam, biraz kafayı çekelim isterse-niz. Ama yarın gene kırmızı boya lâzım. Boyamız hiç kalmadı. İki de temiz sünger alalım. Bu işi polise yaptırmayalım haaa!... Yoksa, dümen-i polis bir sefer öğrenirse, ondan sonra kimseyi kesemeyiz.

Mahsutan arabaların önüne yatıp para sızdırma zenaatinin ilk defa Fantini Osman keşfettiği için, dolandırıcılığın şimdi bu branşından çalışanlara Fantinli deniyor. Özel araba sahiplerini haberdar ettiğim için, şimdi Fantinliler kimbilir bana ne kadar içermişlerdir?

Adnan VELİ

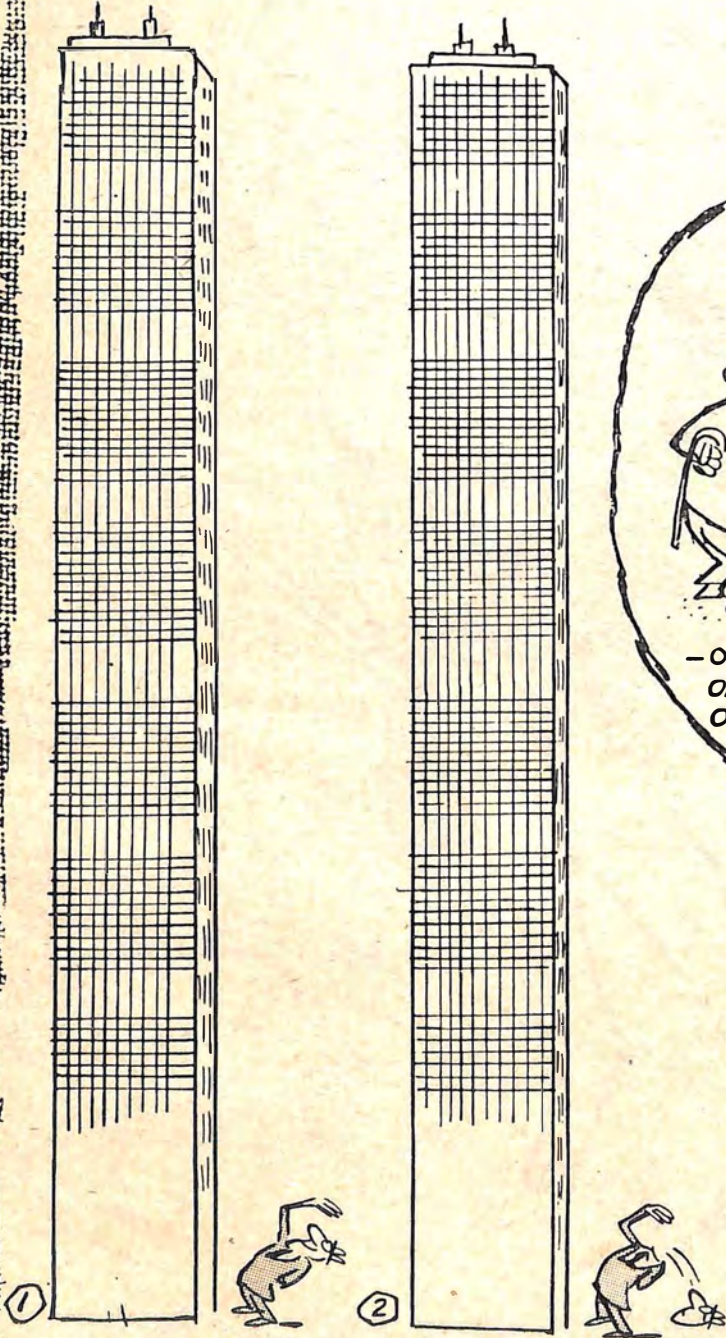

Suya yüzde yüz zam yapılacak.

KEYFİMCE

"DALGIN ÜSTÂD"

YAZISIZ

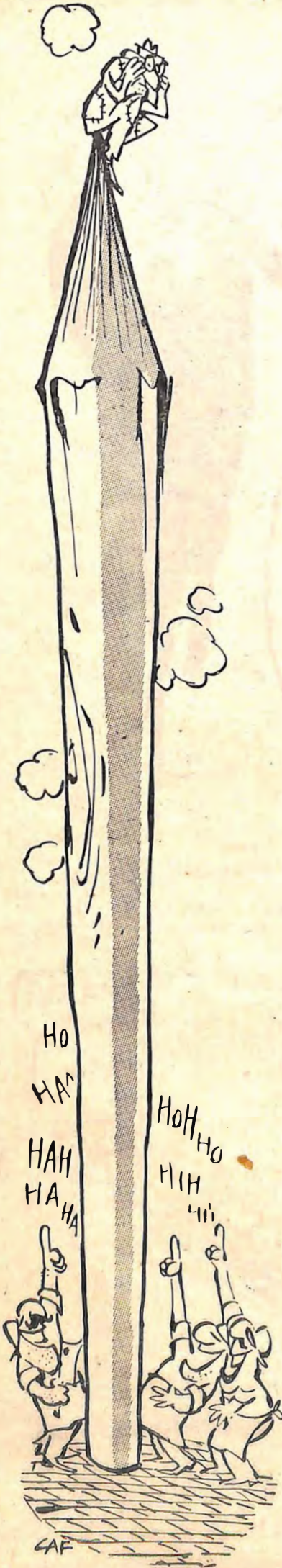
CEZAEVİ

CAFER ZORLU

-KOLAY DEĞİL, OTUZ YIL HÜCREDE VOLTA ATTİ!..

Yazısız

Kız — Aman kıymetini bil... Ben, tanıdığım ayıya

Ayrılık sebebi!

Kısa bir seyahatten dönen Kaya, karşılaştığı eski arkadaşı Cavit'e lâf arasında sordu:

— Bir bayan öğretmenle nişanlanmıştın ne oldu?

Cavit içini çekti:

— Geçen hafta ayrıldık, onunla beraber yaşamama imkân yok...

— Vah vah... Çok mu huysuz?

— Hayır, randevuya her geç kalışında annemden veya babamdan yazılı bir tezkere getirmemi istiyor!..

Güzel kız!... Tutuşmasın busenle dudaklarım,
Sonra yanar, göğsüme değdikçe parmaklarım;
O busenin harını ben kalbimde saklarım;

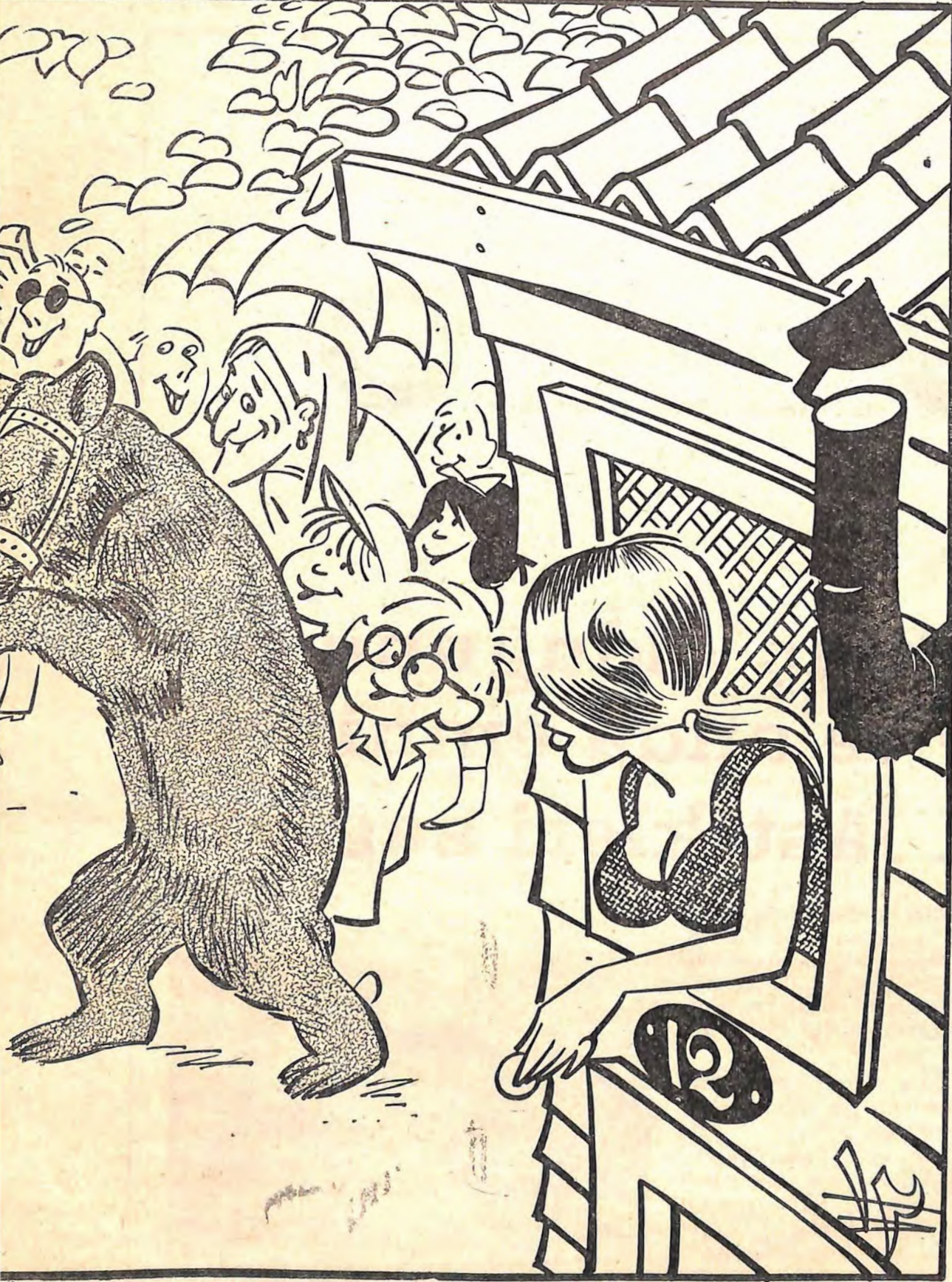
Dudağını uzatma!..

Madem ki veremedin benim olmağa karar,
Böyle gelip geçici bir temas neye yarar,
Ellerim her dakika sonra onları arar;

Ellerinizi uzatma!..

Koluna düşmek için gerçi sabrım tükendi,
Fakat şimdi iradem tahammülümü yendi,
Sonra her gün ararım ben bu bir çift kemendi;
Kollarını uzatma!..

UZA

bu kadar sevimlisini, bu kadar nâzikini görmedim!..

Sonra bu âşıkların peşinsıra sürünmez,
Sevgin yüreğimize bir nur gibi bürünmez!
Kalbimi çırpındıran ayakların görünmez;

Eteğini uzatma!...

İnan dünyada benim çılgınca seven seni,
İsterim seyredeyim her gün beyaz enseni:
Daha hoş buluyorum kesik saçla ben seni,
Saçlarını uzatma!...

Dedim ki: Kurtarırdın merhametin olaydı,
Kölen, kulun olayım, beni başından atma!..
Dedi ki: Seviyorum, nişanlanalım haydi,

Artık sözü uzatma!...

Necdet Rüştü EFE

Sadaka!

Adamın işleri pek iyi gitmiyordu. Arkadaşına bir gün yana yakıla:

— Üstelik arabam da bozulmasın mı? dedi. O kadar ki âdeta bir saç yığını halini aldı. Dönemeçlerde ışıklar bozuk olduğu için kolumu dışarıya çıkarıyorum, her seferinde de avucuma birkaç kuruş bırakıyor!

Krallar önde gider!

Muhtaç olduğunuz yerde ve anda emniyeti FISK lâstikleri sağlar!

Yapılan araştırmalar kazaların büyük bir nispetinin lâstiklerin kayması veya savrulması yüzünden meydana geldiğini göstermiştir. Dişleri aşınmış lâstikler kazalarda mühim rol oynar. Endişesiz ve rahat yolculuk yapabilmeniz için vasitanız kadar lâstikleriniz de size güven vermelidir.

Fisk lâstikleri fazla yüke, sarsıntılara, en sert darbelere ve frenin yıpratıcı tesirlerine karşı çok dayanıklıdır.

Geniş tabanı, dişlerinin özel şekli ve yumuşak yanakları sayesinde Fisk her türlü yola kolaylıkla intibak eder. Vasitanızın motorunu yormadan tam çekiş sağlar.

Fisk'te süper kauçuk POLI-B vardır. Fisk, kolay ısınmaz. Münhasıran naylon ipliklerle imal edilen Fisk, kilometreleri aşarken can ve mal emniyeti bakımından her an güvenebileceğiniz lâstiktir.

Kapalı bir virajda birden karşınıza çıkabilecek vasıtalar sizi kuvvetli frene ve seri manevraya mecbur edebilir. Böyle bir durumda emniyetiniz için kaliteli lâstiklere her zamandan fazla ihtiyacınız vardır.

FISK

“Çocuklu” lâstik FISK yolculukta emniyettir

GEÇENLERDE eski dostla-
rından Kunstetter'le otur-
muş, konuşuyorduk. Dün-
ya meseleleri, politika, atom
bombası, hidrojen bombası der-
ken dostum bir ara:

— «Aslında bu konuların hiç
biri beni ilgilendirmiyor..» dedi.
«Ben ispiritizmacıyım!» Yüzü-
mün ifadesinden anlamış olacak
ki:

— «Güldüğüne göre bu husus-
ta çok cahilsin..» diye çıkıştı.
«Söyle bakalım, ispiritizma hak-
kında ne biliyorsun?»

— «Doğrusunu istersen fazla
bir şey bilmiyorum..» dedim.
«Duyduğuma göre bir kaç kişi
masanın etrafında toplanıp ruh-
larla konuşurlarmış.. İşin içinde
ne dalavere döndüğünü bilmiyo-
rum tabii!»

Kunstetter'in yüzü kıpkırmızı
olmuştu.

— «Yürü!...» diye birden ko-
lundan tuttu. «İspatı kolay, hay-
di yürü bakalım!»

— «Dur yahu, boşuna uğraş-
ma!... Ben böyle şeylere inan-
mam... Üstelik medyum filân da
değilim..» diye ne kadar diren-
dimse dinletemedim.

Kılıçgüçük odada sekiz kişi top-
lanmıştı... Beşi erkek, üçü de
kadındı bunların. Kunstetter ko-
lumu bırakmadan:

— «İşte!...» diye beni gösterdi.
«İspiritizma ilmine inanmayan
cahillerden birini getirdim size!
Hepsi yüzüme bakıp homurdan-
maya başladı. İçlerinden biri
yanıma yaklaştı:

— Eskiden, dedi. ben de sizin
gibi ispiritizmaya inanmazdım a-
ma, bir seans seyrettikten son-
ra yanıldığımı anladım hemen.
Şimdi artık mânevi bir dünyada
bütün gün ruhlarla uğraşıyorum.
— Pekiyi, dedim, ruhlar size
hiç görünüyor mu?...

Ne saf gibilerden dalgın dalgın
yüzüme bakıp gülümsedi.

Bu arada Kunstetter, pencere-
nin perdelerini kapatıyordu. Or-
takda masaya, üzerinde harfler
ve rakamlardan başka, İbranice
«evet», «hayır» gibi kısa kelime-
ler bulunan bir örtü serip bir de
boş bardak koyduktan sonra:

— Şimdi, dedi, herkes masanın
etrafına oturup parmak uçlarını
hafifçe bardağa dokunduracak,
ruhla temasa geçince de bardak
kendiliğinden hareket edecek.. O-
nun için kimse parmağını barda-
ğa bastırmasın sakın.

Masanın etrafına oturup bekle-
meğe başladık. Karanlıkta ateş-
böceği gibi yanıp sönen sigara-
lardan başka hiç kimsede bir
hareket yoktu.

Bardağa dokunmaktan sağ e-
lim tamamen uyuşmuştu. Elimi
değiştirirken:

— «Eeee?...» diye sordum,
«Daha çok bekleyecek miyiz?»

Hep bir ağızdan:
— «Şşşşt!... Şşşşt!...» diye sus-
mamı emrettiler.

Karanlıkta, masanın başında
oturup beklemekten usanmıştım
artık. Birden aklıma bir buluş
geldi... Parmağımla bardağı ha-
fifçe iteectim... Bardak hareket
edince:

— «Tamam» diye fısıldadı
Kunstetter, «Ruhla temasa geç-
tik!» Sonra ruha dönüp, «Ey
ruh, dostça geldiğini bildir bize..»
dedi.

EPHRAİM KİSHON'DAN

Ispirtizma

Ergin Ortaç

Bardak masanın üstünde bir
sağa bir sola gittikten sonra, İb-
ranice bir kısaltma üzerinde dur-
du. Heyecan herkeste son had-
dini bulmuştu. Ben de kendimde
bir tuhafılık hissetmeğe başla-
mıştım.

Seansı idare eden Kunstetter,
ruha teşekkür ettikten sonra:

— «Ey ruh!... dedi, «şimdi lüt-
fen bize kendini tanıt.»

Bardak sağa sola yalpa vur-
duktan sonra, bazı harflerin ö-
nünde durmağa başladı. Harfle-
ri bir araya getirince, «M - R - 4 -
K - ? - L - L - L» diye acıip bir
kelimeyle karşılaştık.

— «Ne biçim isim?...» deyince,
Kunstetter açıklamasını yaptı
hemen:

— Casus ismi de ondan... Ma-
lûm ya, casusların isimleri şifre-
li olur. Sonra tekrar ruhla ko-
nuşmağa başladı:

— Ey ruh, şimdi bize hangi
milletten olduğun söyle...

Bardak bir an durakladıktan
sonra, iki harf arasında mekik
dokumağa başladı:

— «B - L - B - L - B - L»

— «Zavallı, kekeme her hal-
de!...» dedi Kunstetter. «Ama,
belli ki Belçikalı!»

— «Dur bakalım yahu!...» de-
dim. «İbranice bildiği ne mâ-
lûm?»

Kunstetter kızgınlığını belli et-
meden, sesi titreye titreye sordu:

— Ey ruh, İbranice biliyor
musun?

Bardak hemen «hayır» kelime-
sini gösterdi. Bu durumda, ruh
la temasa son vermektan başka
çıkarc yol kalmamıştı. Kunstet-

ter ruha teşekkür edip boşuna
rahatsız ettiğimiz için özür dile-
di.

Ruhla temas kesilmişti ama,
seans sona ermemişti. Kunstet-
ter'in:

— «Şimdi kimi çağıralım?...»
sorusuna ilk teklifi ben yaptım:

— «Hazreti Musa'yı çağıralım.»
dedim. Ancak benim bu teklifim
başta Kunstetter olmak üzere
bütün ispiritizmacılar tarafından
tepkiyle karşılandı. Sonunda
Hazreti Musa'nın kardeşi Ha-
run'u çağırmağa karar verdik.
Parmaklarımızı bardağın üzeri-
ne koyup tekrar beklemeğe baş-
ladık.

Bu arada ispiritizma ilminin
temel kaidelerini de kavramış
bulunuyordum!... Meselâ, barda-
ğın itilmedikçe hareket etmesine
imkân yoktu. Öyle ya, masanın
üstünde duran bir bardak başka
türli nasıl hareket edebilirdi?
Sonra, casus ruhunun, İbranice
bilmiyorum demesi de aslında
benim marifetimdi!

Tam sağ kolumun uyuşmağa
başladığı sırada bardak hareket
etmeğe başladı. Anlaşılan Ha-
run'un ruhu gelmişti. Heyecanını
gizlemeğe çalışan Kunstetter:

— Ey aziz Harun, nereden ge-
liyorsun? Diye sordu.

Masanın üstündeki bardak
harfleri göstermeye başladı: «S -
İ - N - A - İ». Herkeste heyecan
son haddini bulmuştu yine.

Tavanda yeşil bir ışık gördüğü-
nü iddia eden kadın ispiritizma-
cılardan biri isteri nöbeti geçirir-
yordu. Sâkin görünmeye çalışan
Kunstetter:

— Yaz!... Deprem dolayısıyla fabrikamızın hamiyetli işçileri blrler
yevmiyelerini bağışlamışlardır!

— «Ey kıymetli Harun'un ru-
hu!» diye seslendi. «Şimdi bize
lütfe sevdğin Yahudilerin i-
simlerini say...»

Derin bir sessizlik içerisinde
Harun cevap verdi:

— «D-A-V-İ-D... J-U-D-A M-A-K-
K-A-B-İ... B-E-N G-U-R-İ-O-N...
E-P-H-R-A-İ-M K-İ-S-H-O-N...»

Sanki Harun'un mizahtan hoş-
alınması, benim kabahatimmiş
gibi hepsi hiddetle suratıma bak-
tı.

Sıra bana gelmişti..

— «Ey Harun'un ruhu, ispi-
ritizmaya inanıyor musun?» diye
sordum. Sormamla beraber barda-
ğın üzerinde bir parmak mü-
cadelesidir başladı... Öyle zanne-
diyordum ki, hiçbir ruh böyle bir
mücadeleyle karşılaşmamıştır.
Parmaklarımız oldukça kuvvetli
olmasına rağmen, Kunstetter bü-
tün gücüyle dayanıyordu... Ka-
ranlıkta bile, yüzünün kıpkırmı-
zı olduğunu görebiliyordum.
Kunstetter, ruhun olumsuz bir
cevap vermemesi için bütün
kuvvetini parmaklarında topl-
mıştı sanki. Hakkı da vardı... İ-
spiritizmaya inanmayan ruh olur
muydu hiç?

Fakat parmağım kırılma bile,
yine dayanacaktım... İnsanüstü
bir kuvvetle bardağı «hayır» ke-
limesine doğru ittim. Kunstetter
ise, bardağı «evet» kelimesine
doğru çevirineğe uğraşıyordu.
Sonunda, bardak bu çetin müca-
deleye dayanamayıp kırıldı.

— «Ruhu kızdırdık!...» dedi bi-
risi.

Bir başkası:

— «Böyle saçma şeyler soru-
lursa elbette kızar!...» diye cevap
verdi.

Parmaklarını uğuşturarak Kuns-
tetter'e:

— «Son bir soru daha sormak
istiyorum..» dedim.

Kunstetter öfkeyle yüzüme ba-
kıp, «pekiyi» diye başını salladı.
Masanın ortasına yeni bir bar-
dak konup herkes yerini aldıktan
sonra, sesimi yükselterek sor-
dum:

— Okulu bitirince, amcam E-
gon bana ne hediye vermişti?

Kunstetter, benim bu soru-
luma yalvarırcasına tekrarladı:

— Ey Egon'un aziz ruhu, teş-
rif et, lütfe!...

Yine ters bir cevap çıkarsa,
kimsenin benden şüphelenmeme-
si için parmağımı bardaktan çek-
tim.

Birkaç dakika sonra amcam
Egon'un ruhu teşrif etti!... Ma-
sanın ortasında ağır ağır hareket
etmeğe başlayan bardak, teker
teker harfleri göstermeğe başla-
dı:

— P-I-N-G-P-O-N-G.

Sonrasını hatırlayamıyorum...
Kendime geldiğimde balkonday-
dım. Kunstetter gülererek, elinde-
ki konyak kadehini uzatıyordu.
Hakikaten amcam Egon, okul-
dan mezun olunca bana bir Ping-
pong takımı hediye etmişti.

Ter içinde seansı terkettilim o
gün...

Ve bugüne kadar ne ben, ne
de hâlâ Yafa'da yaşayan amcam
Egon bu ispiritizma seansının a-
çıklamasını yapamadık bir tür-
lü.

Çeviren : Ergin ORTAÇ

Mesihurlar! Güldürüyor!

Düşünürler üzerine...

Diojen (M. Ö. 412)

KIRAL Dionysios'un hizmetkârlarından Aristipp, dalkavukluğu sayesinde kısa zamanda zengin olmuştu. Bir gün Aristipp yolda, Diojen'i mercimek yıkarken görünce durmuş:

— «Eğer kiral hazretlerine iltifat etseydin, her gün böyle mercimek yıkamağa katlanmazdın!» diye takılmıştı.

Bunun üzerine Diojen şu cevabı vermişti:

— Sen de eğer mercimeğe razı olsaydın, her gün böyle kirala dalkavukluk etmeğe katlanmazdın!

Sokrat (M.Ö. 470)

SOKRAT'IN bir talebesi bir gün ünlü filozofa sorar:

— Hocam, evlenmemi tavsiye eder misiniz?

— «Elbette..» diye cevap verir Sokrat: «Elbette tavsiye ederim... İyi bir kadınla evlenirsen, mesut olursun. Şayet karınla anlaşamazsan, onu filozofça yola getirmeğe çalışırsın.. Eh, filozofluk da her insan için büyük bir kazançtır.»

Büyükler ve küçükler!..

DİOJEN bir gün papazların, kiliseden şamdan çalan bir hırsızı yakalayıp götürdüğünü görünce şöyle demişti:

— Büyük hırsızlar, küçük hırsızı yakalamış götürüyorlar!

Frederik II (1712)

SPANDAU Hapisanesini teftiş eden Frederik II, mahkûmlara teker teker, neden hapisaneye düştüklerini soruyordu. Hemen hemen hepsi, suçsuz olduğunu söylüyordu... Yalnız içlerinden bir tanesi:

— «Ben kötü bir adamım.. Burdakilerin hepsinden daha kötüyüm...» deyince, Frederik II yanındaki gardiyanlara dönüp:

— «Çabuk atın şunu dışarı!...» diye bağırdı. «Bu kadar namuslu insanın içinde bu kötü herifin işi ne burada?»

Voltaire (1694)

BİR GÜN Voltaire bir tanıdığıyla konuşurken İsveçli şair Haller'den söz açılmıştı. Voltaire, Haller'in eserlerini çok beğendiğini söyleyince, tanıdığı:

— Öyle ama, der, Haller sizin hakkınızda hiç de böyle düşünmüyor... Eserleriniz için herkese, saçma sapan şeyler diyorlar!

Bunun üzerine Voltaire gülerek:

— Olabilir.. der, ikimiz de yanlışmış olabiliriz!

1966 yılında

3,5 MİLYON LİRALIK

TAM KONFORLU APARTMAN DAİRELERİ ÇEŞİTLİ ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ AKBANK

Vadeli her 100, Vadesiz her 200 liraya 1 kur'a numarası

A K B A B A

● Haftalık Siyasal Mizah Mecmurası ●

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Sekreter: Selami M. Yurdatap

İDARE YERİ:

Divanyolu Kledfarer caddesi,

No. 8-10 Daire: 3. İstanbul

Telefon: 22 18 11

Flata: 100 kuruştur.

Bu gazete Basın ahlakı yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

REKLAMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİN!

BASIN ILAN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN

HİZMETİNİZDEDİR

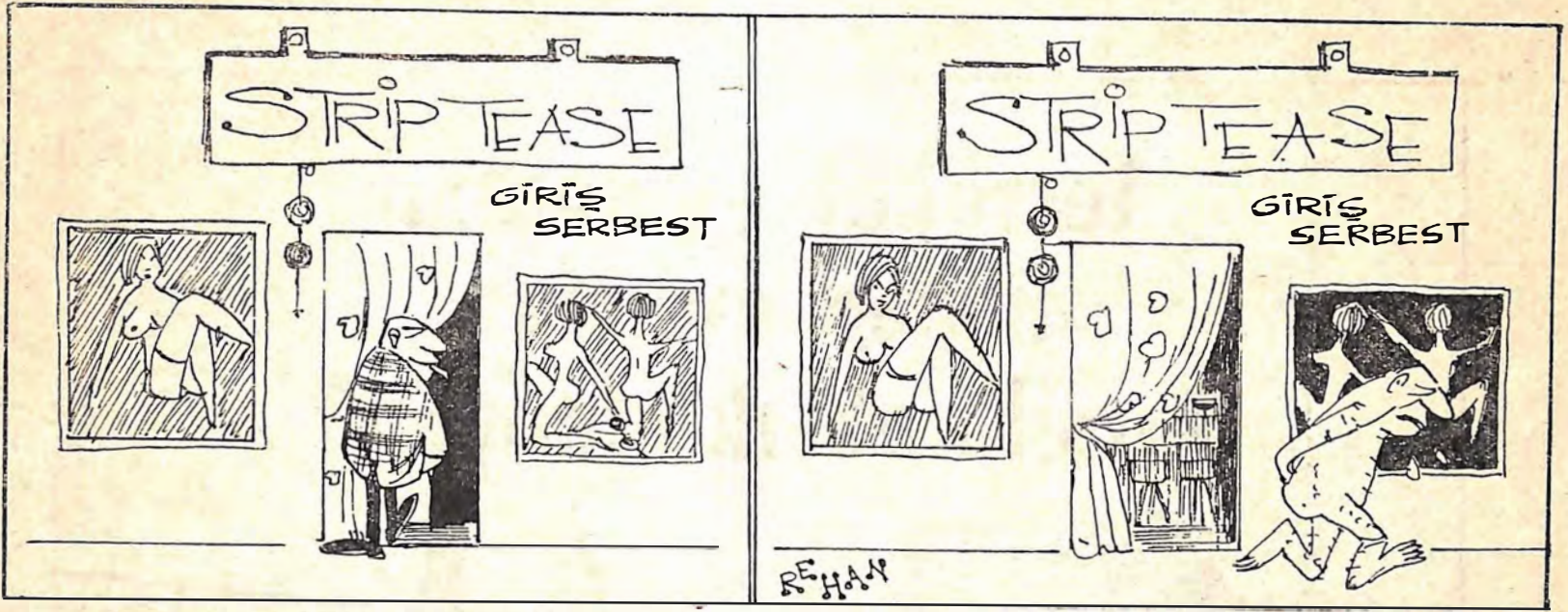
Genel Müdürlük:

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon: 27 66 00 - 27 66 01

Telegraf adresi: BASINKURUMU

(Basın: 30053 — 202)

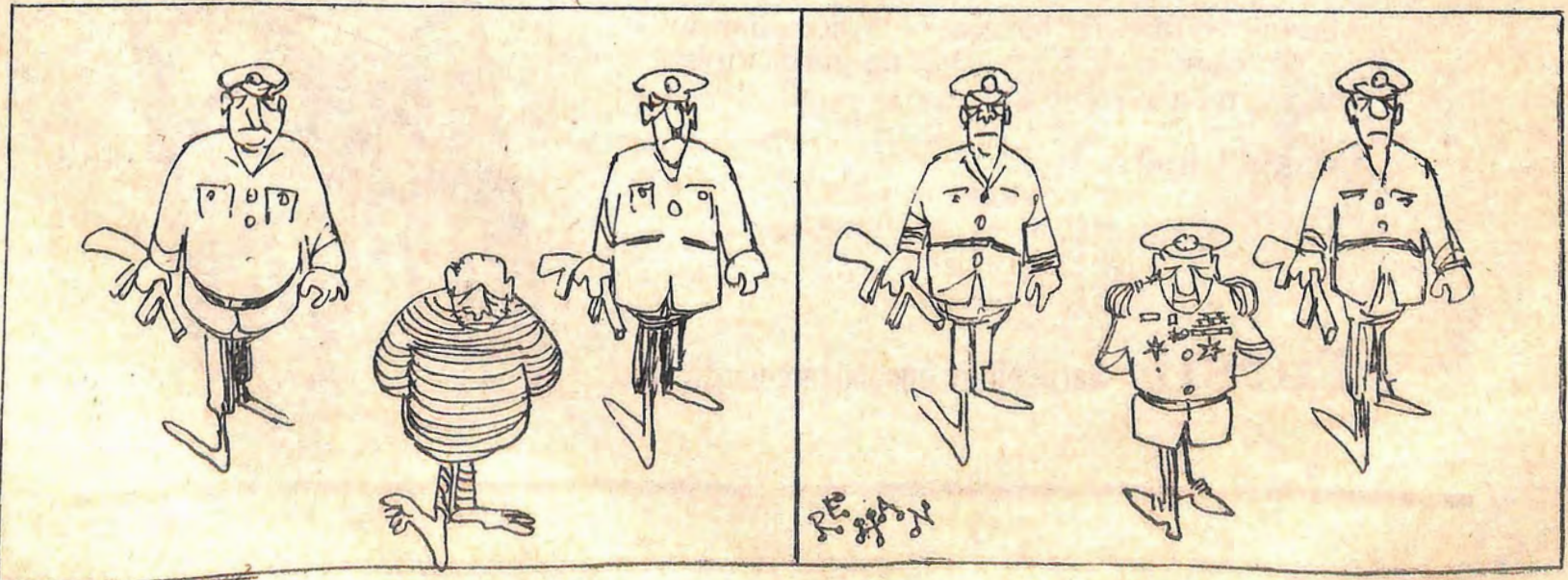
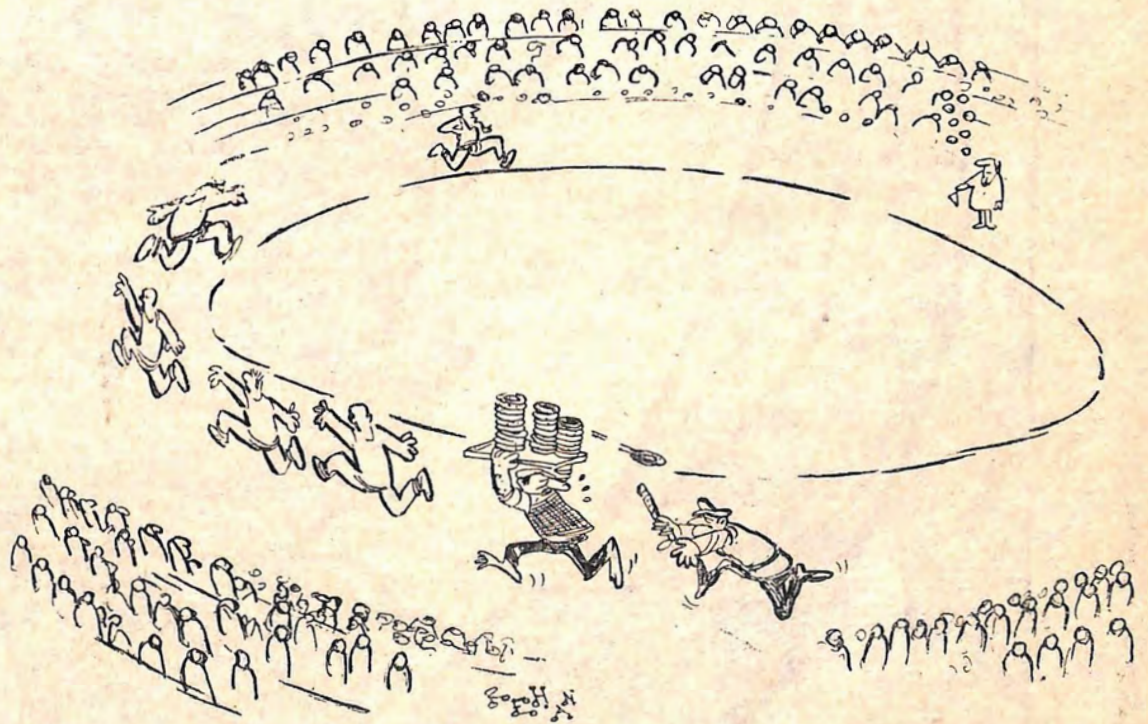
Rehan

Bu sahifede gördüğünüz karikatürler, Pakistanlı karikatürcü Rehan'ındır.

Fransa, İtalya, Belçika'dan sonra Türkiye'ye gelen Rehan, Akbaba'yı ziyaret etti ve okurlarımıza, usta fırçasından çıkmış bu güzel örnekleri verdi.

Eserleri, Paris ve Roma'nın en ünlü dergilerinde yayımlanan Rehan, vatanına dönünce, bir mizah dergisi çıkaracağını söylüyor. Bu dergi, Pakistan'ın ilk mizah mecmuası olacaktır.

Rehan henüz 27 yaşındadır. Buluş, görüş ve çiziş bakımından tam çağdaş bir sanatçı gücü gösteriyor. Gelecek sayılarımızda da birkaç eserini sunacağımız Pakistanlı meslekdaşımız, Türk karikatürcüleri içinde en çok bizim, CAF'ı beğenmektedir.

Tecrübeli ev hanımı neden evinden Tursil'i eksik etmiyor ?

Ailesinin bütün fertlerinin, hele çocuklarının
giydiği çamaşırların beyazlığı ile gurur duyan
anneler daima Tursil kullanır.

Çünkü Tursil:

- * Daha beyaz yıkar.
- * Çamaşırları yıpratmaz.
- * Elleri bozmaz.
- * Çok hesaplıdır.

Tursil "tecrübeli ev hanımının çamaşır tozu"

(Manajans : 2201 — 206)

Milletler Gülüyor

Tasarruf

Macintosh ansızın eve gelince karısını yatak odalarında aşığı ile yakalar Cebinden tabancasını çıkarır, yataktaki şaşkın çiftte:

— Bana bakın! der. Ayağa kalkın ve arka arkaya oturun da, bir kurşunda işinizi bitireyim!

Sunturlu yalan

Normandie'nin kasabalarından birinde bir papaz, küçük bir köpeğin etrafında toplanan bir sürü çocuğun yanına sokulur:

— N'oluyor çocuklar?

İçlerinden biri karşılık verir:

— Kim daha sunturlu yalan söyler diyorduk! Kazanan köpeğe sahip olacak papaz efendi!

Papaz kaşlarını çatır:

Çok kötü bir oyun tarzınız var çocuklar! Sizin yaşınızdayken benim aklımdan yalan söylemek geçmezdi...

— Kazandınız papaz efendi! der çocukların elebaşısı, köpek sizin!

Çorap

Karı koca davetli oldukları Lord'un malikânesine girerlerken, adam karısının kulağına:

— Sol ayağımdaki çorabın dikeyi eğilmiş, diye fısıldar.

Kadın yarı karanlıkta el yordamiyle düzelttikten sonra sorar:

— Ya öteki nasıl?

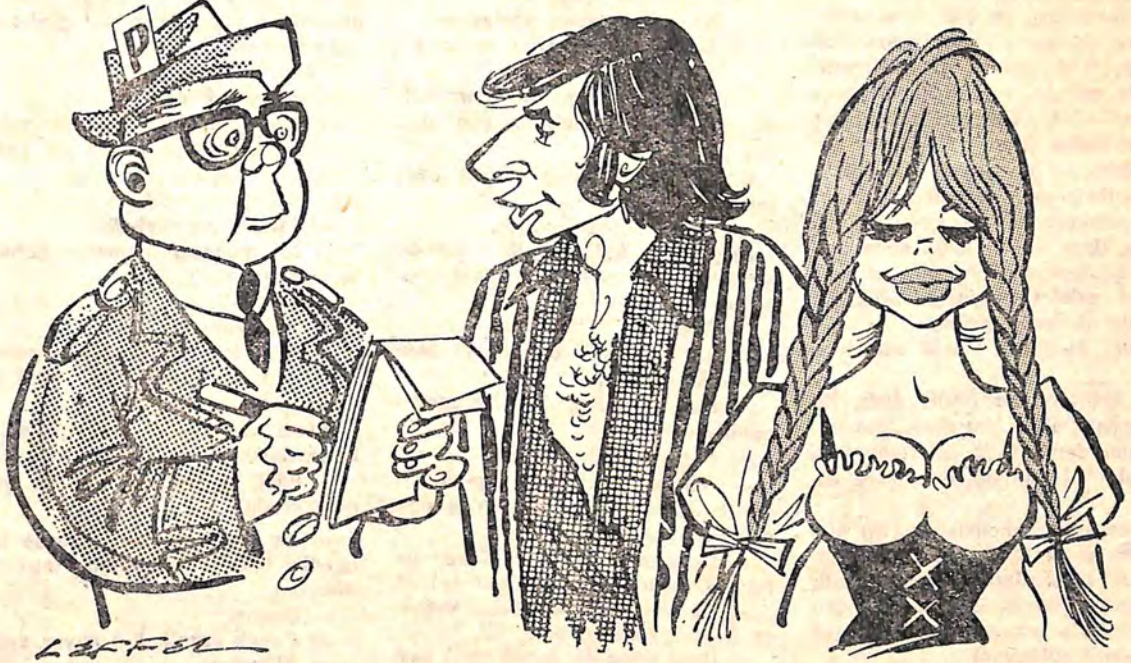
Kocası dikkatle baktıktan sonra:

— O dikişsiz canım! der.

— Vah vah, demek Vietnam'da savaşmamışsınız!

Brigitte Bardot yine evlendi. — Gazeteler —

— Yazın!... Balayımızda, boşanmadan hiç bahsetmedik!...

Balık çorbası

Hiristiyanlığın mezheplerinden bazılarının acayip ve sıkı kaide-leri vardır. Bunlardan biri de siikûtu bozmamaktır. İşte bu mezhebe mensup üç din adamı haşpapazdan bu kaidenin hafifletilmesini isterler. Papaz da her sene 15 ağustos gününü «serbest» ilân eder. Herkes konuşabilecek-tir. Ama bir defa!

İlk sene, papazların en yaşlısı yemekten sonra:

— Balık çorbasını sevinio- rum! der.

Aradan bir sene geçer, yemek-ten sonra en genci bu sefer:

— Ben balık çorbasına bayılı- rım! der.

Aradan bir sene daha geçer, bu sefer üçüncüsü yemekten sonra:

— Balık çorbası lâfından, der, artık bana tiksinti geldi.

İspanya ihtilâfı..

Napoleon, birgün Dışişleri Bakanı Talleyrand'ı çağırdı:

— Bak Talleyrand, dedi, şu İspanya canımı sıkmağa başladı. İttifak teklif edelim, bizden olursa çan çanı keser belki..

— Yem borusu anlamında bir ittifak mı haşmetmaab?

— Tam üstüne bastın.

— Ben bir taslak hazırlarım.

— Hiç vakit geçirme.

Talleyrand bir kaç gün içinde taslağı hazırladı, imparatora sunmadan önce, zekâsına pek güvendiği sekreterinin fikrini almak istedi:

— Çok iyi kaleme alınmış, dedi sekreter, ama ne demek istediğinizi kavrayamadım.

— Neden?

— Bu ittifakı övüyor musunuz yiyor musunuz? Anlaşılmıyor..

Talleyrand gülümsedi:

— Tamam, benim istediğim de budur..

İlk ve son

Genç adam sevgilisine:

— Sen benim ilk sevdiğim ka- dınsın!...

— Sen onu bırak, en son sev- diğin kadın ben miyim? Onu söyle!..

Seni

Boniface pul satan memurun önünde durur ve:

— Bana on franklık pul verse- ne! der.

Memur çok şaşırılmıştır:

— Rica ederim, Mösyö, der. Bana «sen» diye hitap etmeyin!

Baniface samimi havasını boz- madan sorar:

— Ya kızkardeşine?

— Bakın o'na «sen» diyebilir- siniz, çünkü memur değildir!...

Nerede?

Tarlasını eken çiftçinin yanın- da üzeri tozdan bembeyaz olmuş bir araba durur, şoför, arabadan başını uzatarak sorar:

— Merlecourt buradan kaç ki- lometre çeker?

Köylü etrafına şöyle bir bak- tıktan sonra:

— Gittiğiniz istikamette 40.000 kilometre kadar ötede, aksi isti- kamete saptığınız takdirde 8 ki- lometre uzaktadır!...

Hakem — Yeter be!.. Kendinizi Mecliste mi zannediyorsunuz?..

— 12 —

Kocasını kızdırmamak için:

— Sus ulan, dedi Mediha.
— Ne kızırıyorsun çocuğa? Yalan mı, satamadık işte. Ayaklarımın kara su indi dink beygiri gibi şehiri dört dönerken. Ne kız mektebinin orayı bıraktım, ne top oynadıkları yeri, ne de garajı... Sanki sattığım tatlı değil de pırasa sapı. Hıyarın biri de gelmiş, —Patlıcan dolması yok mu?— diye soruyor. Herifin her şeyi birbirine denk... Ne bilsin Selâhattin'in ne çektiğini. Ne bilsin Selâhattin'in çocuklarının sabah akşam domates ekmek yediklerini?.. Şeytan dedi, —Gel ulan, sana dolmayı göstereyim? vur ağzına, vur yüzüne, gebert deyyusu... Hep siz geldiniz gözümün önüne...

Kadın, kocasını teselli etmek için:

— Aldırma bre herif, dedi. İte sormuşlar baban kim diye, ben itin oğluyum demiş... O da, itoğlu itin biriymiş... Üzme böyle şeylere canını.

— Keratanın çocukları!... Bir gün ellerine şu arabayı alıp, geçim derdiyle dört dönsünler de memleketi; bak ondan sonra, eğer sen geçerken önünde saygıyla eğilmezlerse yuh olsun sülâleme!...

Mediha, kocasının beyaz önlüğünü çözdü önünden. Sevim'e:

— Babana su çek kızım tulum-badan, dedi.

Adam, Sevim'in çektiği suyla yüzünü yıkarken, Osman içerden havluyu kaparak geldi:

— Buyur baba, dedi.

Osman'ın başını okşadı Selâhattin...

— Yaşa oğlum, dedi.

Havıyuyu karısı aldı elinden.

— Ne yiyeceğiz? diye sordu.

Pofladı baba... Fakirliğin, cevap verilmesi en zor olan sorularından biriydi bu... Gerçi çok evlerde bu soru sabahları tekrarlanırdı ama, o evlerde ahçılara sorulurdu? Bey, şu veya bu olsun diye yazdırırdı. Hanım da, —Şunları isterim— diye not ettirirdi. Küçük bey de, —Benim için şunları ekle derdi... Ya Selâhattin; ne desindi? Tatlıyı tüketse, kolaydı... Ama satılmadığına göre, çocuklar da aç olduğuna göre, ya bir şeyler söyleyecekti, ya da sermayeden yiyeceklerdi.

— Al şu bir lirayı, ekmek al, dedi Asaf'a.

— Yanına? diye sordu karısı.

— Yanına da bir kilo yağsız tırafindan pirzola, yarım kilo ciğer, sekiz tane böbrek, üç kavun, iki kilo da üzüm al, gel!...

Çocuk, pişmiş kelle gibi sırttı babasına. Böyle şakalar sık sık olurdu.

— Bırak, dedi kadın, bırak kendinle alay etmeyi de, ne alınacaksa onu söyle!

— Bulgur var mı evde?

— Az var, bir avuç kadar...

— Ne kadar canım söylesene?

— Dedik ya bir avuç kadar diye.

— Öyleyse oğlum, 250 gram bulgur al. Elli kuruşluk da yağ al... Tut şu teklifi...

Çocuk tam kapıdan çıkmak üzereydi ki, ana:

— Asaf!... diye bağırdı.

Hırp etti Selâhattin'in yüreği. Mutlaka bir şey daha ismarlanacaktı.

Mediha:

— Cafer ağagil bu akşam bize gelecekler, dedi.

— Bize mi gelecekler? Ne zaman geldi onlar yahu?

— Bugün sabah geldiler.

— Ne yapacaklarmış geldikleri günün akşamı bizde. Roma'da gör-düklerini mi anlatacaklar?

— Ne romanı be herif. Sana anlatırım, hayırlı bir iş için gelecekler.

— Bu mahallede kimsenin kimseye hayrı dokunmaz ki!...

— Uzun etme de, çocuk biraz çay-la, biraz da şeker alsın gelsin.

— Oh anam oh!... Ne hayırlı iş ya?

— Uzun etme bre herif. Elli kuruşluk çayla, elli kuruşluk şeker al-sa yeter.

— Devletin kasası olsa dayanmaz bu zora, dibi görünür iki gün-de namussuzum.

Adam sinirli sinirli:

— Al ulan şu bir lirayı da, dedi.

Çocuklar sevinçle birbirlerinin yüzlerine baktılar. Ayhan sırtarak:

— İii, çay içeceğiz bu gece, dedi.

Osman:

— Ben iki bardak içecem, dedi.

Selâhattin kafasından hesaplar yapıyordu. Tam üç lira vermişti çocuğa. Paradan hakları ancak 130 kuruştur. Demek ki ana paradan 170 kuruş yemişlerdi. Hesabını yapıp bitirdikten sonra:

— Bu masrafın acısı yarın çıkar Mediha, dedi.

— Kuru ekmek mi yine?

— Yoo, baklava börek!...

Kadın isteksizce başını salladı. Selâhattin karısının karşısına dikile-rek:

— Eee, haydi bakalım, bize bir liraya mal olan bu hayırlı haberi söyle!... dedi.

Kadın, kocasına göz etti:

— İçeriye gel.

Sevim, yanına kardeşlerini alarak avlunun tâ öbür ucuna gitmişti.

Karı koca içeriye girdiler. Mediha, mandalı sürgüsüne geçirdikten sonra:

— Yaa, dedi.

— Ulan avrat haline bakılırsa, sanki o gazetede yazdıkları kanser mikrobunu bulmuşsun gibi gizli ter-tibat alıyorsun.

Güldü kadın:

— Sevim gidiyor.

— Askerliğine daha üç sene var.

— Bırak dalgayı. Fikret var ya?..

— Eee, n'olmuş Fikret'e?

— Kızımızı alacak.

— Kendisi mi söyledi?

— Ne münasebet canım. Sabah-leyin anası dedi.

— Ne dedi?

— İşte bunu dedi.

— Onun için mi gelecekler gece?

— Yoo, çay içmek için. Tabii ya onun için.

Adam gözlerini bir noktaya dikti. Biraz düşündükten sonra:

— Peki, sen ne diyorsun bu işe? diye sordu.

— Ne diyecem, hiç olmazsa içi-mizden birimiz rezillikten kurtulur diyorum.

— Doğru.

— Çocuk yüzelli lira alıyor ayda.

— Biliyorum.

— Gül gibi bakar kızımıza.

— Biliyorum.

— Ev de yapacaklarmış.

— Nereye?

— Kendi avlularına.

— İyi.

— Oğlanın üçyüz lira hazır pa-rası da varmış.

— Çok iyi...

— Düşün de yapacaklarmış.

— Kim söyledi sana bunları ya-hu?...

— Anası, Huriye.

— Hemen bugün mü söyledi?

— Bugün ya.

Baba, yine düşündü.

— Peki Sevim ne diyor bu işe?

— Ne diyecek? Ana baba iste-yince, kıza halt etmek düşer.

Adam kızdı:

— Öyle söyleme avrat. Benim gözümün nuru bir tek kızım var.

Kızını düşünüyordu. Ne nuruydu ya gözünün? Zavallı kızcağızına bir naylon çorap alamamıştı bugüne dek. Bir istediğini yerine getireme-mişti ki!...

— Sevim, yavrum, diye mırıldan-dı.

— Bırak herif, bırak da kurtulsun rezillikten.

— Sevim razıysa, olsun...

— Ben kızın ağzını aradım. Siz bilirsiniz dedi.

— Doğru söyle, dedi mi böyle?

— Kuran çarpsın ki, dedi herif.

— İyi öyleyse. Sen ne dersen o olsun.

İkisi de sustular. Sükutu Mediha bozdu:

— Ne diyorum biliyor musun he-rif? Keşke şu oğlanlarımız da kız olsalardı.

Adam hiç cevap vermedi. Dışar-dan Asaf'ın sesi geliyordu.

— Ben çıkıyorum, dedi kadın.

Dışarı çıkınca kızına seslendi:

— Haydi kızım, ocağın altını yak, yarım tencere su koy üzerine!...

Selâhattin içerden bağırdı:

— Sevim!...

— Haydi kızım, sen babana git. Ben yakarım ocağın altını.

Küt etti Sevim'in yüreği. Yoksa babası bu işi mi soracaktı? İçeri girdi.

— Buyur baba, dedi.

— Yanıma otur kızım.

Sevim geçti, babasının yanına o-turdu. Adam, kızının yüzüne bakma-dan:

— Annen bana bir şeyler anlat-tı. Haberin var mı kızım bundan?

Sevim, kıpkırmızı kesilerek:

— Var baba, dedi.

— Razi mısın bu işe?

— Razıyım!...

— Gönülünün istediğine var kızım. Sana onyediyi yaşına kadar ne doğ-ru dürüst bir elbise giydirebildim,

ne de doğru dürüst bir yağlı yemek yedirebildim. Hiç olmazsa seni gön-lünün istediğine verelim de, bu ka-darcık babalığımızı yapmış olalım.

— Gönülünün istediği baba.

Selâhattin hiç ağlamamıştı bugü-ne dek. Ama ağlıyordu. Zor geliyor-du ona... Onyediyi yaşındaki bir kıza,

onyedi yıldır bir gün olsun babalık edemediğine ağlıyordu... Ve hiçbir şey edemeden, kızının yuvadan u-çuşuna ağlıyordu.

— Baba, dedi Sevim.

— Kızım!...

Selâhattin, kızını bağına bastı.

— Ananın da, benim de hiçbir günahımız yok kızım. Bütün günah, omuzumuzdaki fakirlik palanında (1). Biz bu palanı atamayız kı-zım. Sersefil olmak, güneşin doğu-şu gibi bize... Sen at bari şu palanı sırtından... Hiç olmazsa, istediğini giy, istediğini ye!...

— Ağlama baba.

— Ağlamayın değil mi?

Saçlarını okşuyordu kızının.

— Fikret'le konuştun mu?

— Konuştum baba.

— Haydi hayırlısı olsun kızım.

Sevim, babasının elini öptü ve kalktı. Adam tembih etti:

— Annene ne konuştuğumuzu söyleme.

Kız dışarı çıkınca, baba katıla ka-tıla ağlamağa başladı. Onun ağladığı ilk önce Ayhan görmüştü. Ko-şa koşa anasının yanına gitti.

— Babam ağlıyor ana, dedi.

(Devamı var)

CEYMİS FLORYADAN Sevgilerle

CİZEN
BÜLENT
SEREN

Bir fırsatını bulup Flor-ya'ya gelen Tezgetir, plaj-da tesadüfen Balaban'la tanışır. Muhasebeciyi ya-tına davet eden Balaban, Tezgetir'den, vergi kaçı-ran müşterilerinin listesini ister. Tezgetir önce di-renirse de, Balaban ve a-damlarının sıkıştırması karşısında «liste» yi ver-meğe mecbur olur.

Balaban'ın maksadı, ver-gi kaçakçılarının santaj yoluyla para koparmaktır.

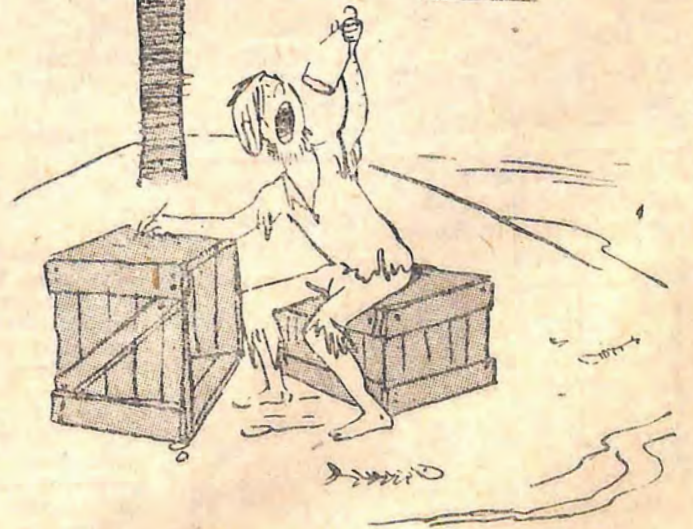
Dünya Karikatürleri

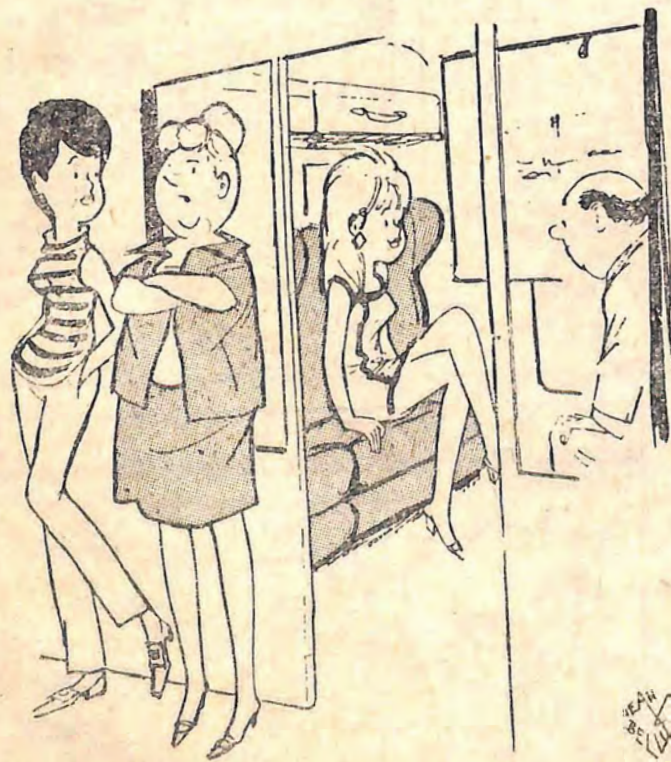
KAPTAN - HEEY!!! GEMİ KALKIYOR!
TAYFA - UĞURLAR OLSUN SÜVARİM!

- İYİKİ ERKEN GELDİNİZ... BİRAZ DAHA GEC
KALSAYDINIZ, BUNALIRDINIZ KALABALIKTAN!

- DUR BE, İKİ YUDUMCUK KALDI!

- NE ŞANSLI BABAN VAR: 2000 KLM LİK
UZUN YOLU 20 CM LİK KISA ETEK KAR-
ŞISINDA GEÇİRECEK!

YAPI ve KREDİ BANKASI

9 Eylül 1966

günü

22nci çalışma yılını tamamladı

*

YAPI ve KREDİ BANKASI

Birbuçuk milyar lira mevduat

80 milyon lira sermaye

30 milyon lira ihtiyatlar

ve

141 Şubesiyle

Memleketimizin bütün bankaları arasında

üçüncü büyük mevduat bankasıdır

*

YAPI ve KREDİ BANKASI

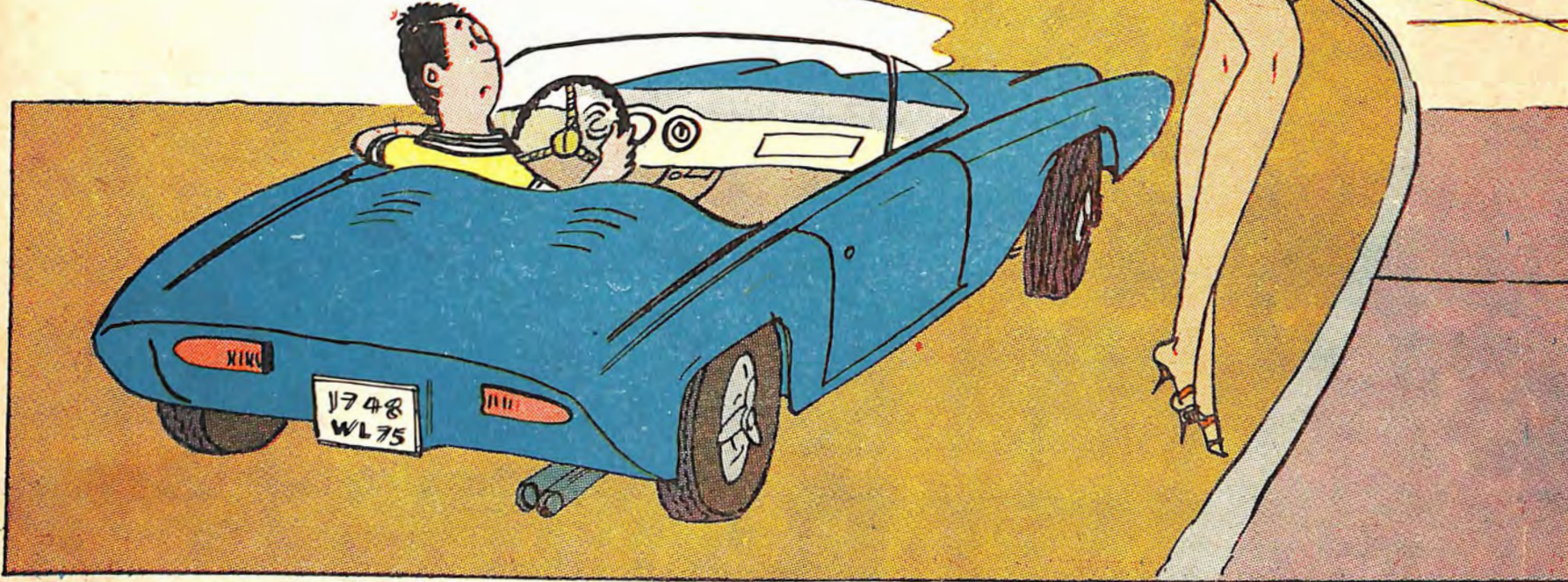
bu yıldönümünde de kıymet bilir müşterilerine
derin şükranlarını tekrarlar

A
K

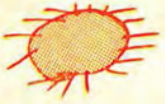
B
A

B
A

for Ba...

-HAYDİ, HAYDİ. . BEN KENDİMİ BÖYLE MODASI GEÇMİŞ ARABALARA SATAN KIZLARDAN DEĞİLİM !

-EYVAAAH, KARIM !
-ÜZÜLME, YANINDA KOCAM VAR !

-HAYDİ ŞEKERİM AYAĞINA BİR ÇİFT
İSKARPİN BUL DA SENİ ANNEME
BABAMA TAKDİM EDEYİM !